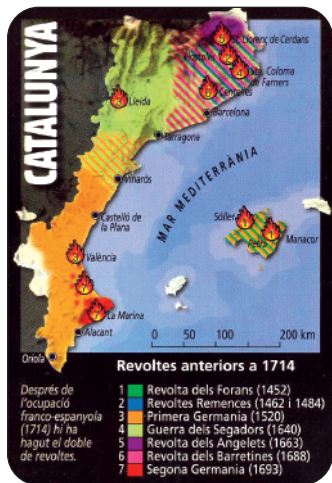

L'Estel
Bellavista,44
07240 Sant Joan

Telèfon
971 85 85 80
657 012 568

L'ESTEL

www.racocatalla.com/esteldemallorca
E MAIL estel@premsaforana.cat

AMB EL PATROCINI DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XXVIII. NÚMERO 650

1ER DE MAIG DEL 2009

PREU: 2 €

Angelina Jolie, la més bella segons Vanity Fair

Els lectors de *Vanity Fair*, han triat a Angelina Jolie com la dona més bella del món, amb un 58% dels vots d'aquesta recurrent enquesta. La senyora de Pitt ha superat a bastament a Giselle Bundchen i a Halle Berry, que només han obtingut un 4% de vots, i a Rània de Jordània, Penélope Cruz i Scarlett Johansson, amb el 3. A nosaltres, que ens agraden totes, ja ens sembla bé, ja, mmmmm...

CAN PASTILLA

Fa 42 anys que na Marta Benbasat regenta la botiga de confecció ca na Marta al carrer de Bartomeu Riutort,33 de Can Pastilla. Na Marta ha estat molts d'anys presidenta de l'associació de Veïns de Can Pastilla. 971 260 286

Fa 28 anys que en Miquel Mateu va obrir el Restaurant "La Mejillonera" al carrer Nanses,9, a l'entrada del Club Nàutic de Can Pastilla. A la foto amb en Póncio Llaneres de ses Cadenes. Se menja a la carta per 45 euróns de mitjana. 971 490 703

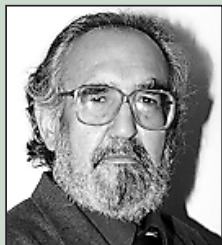
ANDRATX

Fa 15 dies que en Dionís Torres i en Francesc Astorga, amb el seu ajudant Antoni Cerero han obert el Taller de Pneumàtics Pegat Ràpid al carrer de Sa Teulera,6 local 1 d'Andratx. També regenten el Taller Dion de neteja de façanes de pedra. 971 236 504

LA REVISTA DELS EMPRESARIS

Foc i Fum

MATEU MARIÓ de Sant Joan

Dia de Sant Jordi, 23 d'abril. A les 7'30 la claror que entra per la finestra me desperta, m'aixec, me pos la cama, el vestit, faig un cafè amb llet, hi suc dues magdalenes, agaf el cotxe i partesc direcció a Ciutat.

Devers Es Control, veig un rètol que diu SANT JORDI, i vengà, cap a Sant Jordi. A la Plaça, alumnes de les escoles amb la seva revista, la madona de la papereria que ven llibres, l'altre senalla que ven productes de comerç just. Un hortolà que ven els seus productes. Els regal Estels a tots i als bars que trop per allà. Vaig al cotxe per partir. Quan estava a punt de carregar la cadira de rodes s'acosten dos policies nacionals joves, agafen la cadira i la posen dins el cotxe. –De on sou, policies, el deman. Del quarter de s'Arenal me responen. – Si, però on vareu néixer? –Jo som mallorquí diu un. Jo soc d'Ourense diu l'altre. Eu falo galego li dic. Jo també, contesta. Teniu un Estel, polícies simpàtics. – Gràcies, diuen.

I partesc cap a Can Pastilla on hi ha el mercat dels dijous. Els hortolans i els jubilats del mercat no s'apunten però accepten de bon grat l'Estel de s'Arenal. L'amo d'un bar de per allà me mostra un estel que li he enviat per correu i me diu que fa anys que està apuntat, però troba a faltar les senyores eròtiques que sortien abans. Li explico que des del Govern Balear me digueren que no me donarien ni subvencions, ni anuncis per aquest motiu i per això no en posava...

Justament el dia de Sant Jordi obrien el Consultori Mèdic de Can Pastilla, un bell edifici al carrer Singladura, cantonada amb la Plaça de l'Església. Hi fa bon entrar i els deix un feix d'Estels i partesc cap a la mar. M'atur a la cafeteria Nogués on per 3'50 servien sardines amb ensalada. Regal un Estel a l'amo que me vol convidar a cafè, no, li dic, donem sardines i una cervesa. A l'hora de pagar me diu que me convida, que jo li regal Estels cada vegada que pas. Continuo cap a Cala Estància i entro a "La Mejillonera" on hi trop en Póncio de Ses Cadenes que fa 28 anys que és l'encarregat del restaurant. Tots ens alegrem molt de trobar-nos i ens contam les novetats que són moltes: gent que ja ha mort i altre que encara som vius. Li faig una foto amb l'amo que nom Miquel Mateu de Granada. En Miquel m'explica que possiblement un avantpassat seu anà a Granada amb el Rei Ferran de Catalunya a expulsar els moros l'any 1492 i se va quedar per allà. S'apunten a l'Estel i continuo.

És un plaer anar en cadira de rodes per Cala Estància. L'Ajuntament ha llevat totes les voretes de les voravies (bordillos de las aceras) i ha posat un carril bici. M'atur a un restaurant i l'amo me diu que ja està subscrit, però allà hi ha dues senyores d'edat i de bon veure. Una s'aixeca i me diu: – Te volia veure, estava subscrita, me vaig despuntar i me'n he penedit moltes vegades. Ho arreglaren tot d'una, senyora. Com et dius? – Francesca Pasqual. Firma aquí. Au, ja està apuntada.

Torn cap al cotxe i me trob amb la Casa Galega. –Que fa estona que tens aquests restaurant? – Fa un any. –Si t'apuntes te faré publicitat gratis una temporada. – Fet, me diu.

Un bon dia, aquest de Sant Jordi, començament de l'estiu, del bon temps que permet sortir a córrer món i fer molts de subscriptors.

Independentisme

Santiago Espot: 'El nou partit Força Catalunya és el preludi de la independència'

"El nou partit Força Catalunya és el preludi de la independència" Santiago Espot, empresari, director de vendes i president de Catalunya Acció

Per què ha publicat aquesta recopilació dels seus discursos? Perquè és una descripció de la trajectòria de Catalunya Acció des que va ser creada, el 2005, fins ara. I també és la carta de presentació de Força Catalunya, que ha de ser una nova formació política amb la vista posada en les eleccions catalanes del 2010.

Ha de ser? Encara no ho tenen decidit? Dependrà de les circumstàncies, sobretot de les financeres, que puguem tirar endavant aquest projecte. Lluitar contra la maquinària electoral dels partits establerts és difícil sense el finançament adequat.

Però per què una nova força política? Per oportunitat històrica. La situació política del país reclama una força independentista que, abans de res, defensin amb contundència i fermesa la dignitat d'aquest poble i els seus drets col·lectius i individuals.

¿Catalunya encara ha de fer pedagogia perquè Espanya l'entengui? No. Això de la pedagogia neix del catalanisme polític, fa un centenar d'anys. És un intent de convivència harmònica, civilitzada i pacífica amb Espanya a canvi que ens respecti la nostra personalitat nacional. Però després d'un segle de pedagogia, l'únic que hem rebut a canvi són continuats intents d'anihilació. Per tant, la independència és la solució més assenyalada.

Quin balanç fa de la relació amb Espanya? Econòmicament patim un espoli de 20.000 milions d'euros anuals. Culturalment i lingüísticament, el català està en retrocés o ha desaparegut gairebé en alguns llocs dels Països Catalans. Socialment, per culpa del mateix espoli, les diferències entre la nostra gent augmenten. És trist veure catalans anant a les cases de caritat a demanar menjar.

Quina sortida hi veu? Només n'hi ha dues: o la dis-

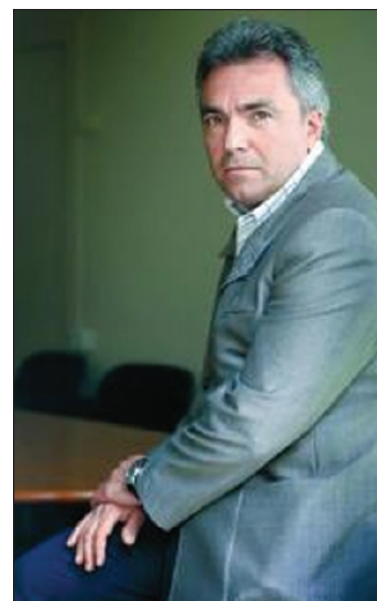
solució de Catalunya dins d'Espanya o aplicar el sentit comú i, d'acord amb els temps que corren, anar cap a la formació d'un Estat propi. La història molt recent d'Europa demostra que això és factible i viable sempre que hi hagi la ferma determinació del poble i una moral de victòria. I, sobretot, una classe política disposada a suportar l'esforç que implica encarar-se a l'Estat espanyol amb un conflicte institucional i polític.

Per què Espanya no entén Catalunya? Castella i la seva extensió, Espanya, no entén la diferència. No la tolera. Ho ha demostrat històricament. Només entén la seva realitat, sense matisos. Per això mai ha aportat res a la història de la democràcia: cap idea, cap prohom... Al contrari de Catalunya, per cert.

Catalunya perd pistonada, com demostren els últims informes econòmics... Els números són els que són. L'espoli perjudica tots els àmbits: tenim greus dèficits en transports, sanitat i educació... També perdem competitivitat. Les xifres es coneixen des de fa poc, però s'arrossegueu des de fa més de vint anys. La classe política catalana mai les va destapar. Probablement perquè l'espoli no afecta els seus sous. Però l'empresari veu com els seus productes i serveis s'encareixen. Perdem competitivitat no ja amb Holanda i Dinamarca, sinó amb Extremadura. I amb els nostres diners!

Veu possible una Catalunya independent? Naturalment. Jo sóc partidari d'aquella frase de Josep Maria Batista i Roca: "La independència de Catalunya vindrà malgrat els catalans". Crec fermament en el geni nacional d'aquest poble i que el sentit comú li farà veure que la seva supervivència material, cultural i col·lectiva passa per la creació d'un Estat propi.

El veig molt convençut! Perquè els canvis són molt ràpids. ¿Qui havia de dir el 1991 que tindríem un mapa d'Europa com el d'ara? Ja hi ha un 35 per cent de catalans favorables a la independència. Ens manca que això es concreti amb una nova força

política. Això ha de ser així perquè a les forces representades al Parlament les perd la seva visió de curta volada. La gent, i parlo també dels centenars de milers d'electors que s'abstenen, reclama cada cop més aquesta nova força.

Què espera Força Catalunya si arriba al Parlament? Una convulsió en el panorama polític. Només una nova força pot situar la política catalana en el binomi d'unionisme i independentisme, que és el preludi de la independència. La independència s'assoleix després del combat dialèctic i polític entre dos fronts: el del sí i el del no. Qui guanyarà? El que tingui més capacitat, més talent, més audàcia i més intel·ligència. I estic convençut que serem els partidaris del sí.

Espanya toleraria una Catalunya independent? No. Però la Unió Soviètica tampoc tolerava la independència de les Repúbliques bàltiques, ni Sèrbia la de l'Eslovènia, ni Espanya la de Cuba. Ja sabem que no la tolerarà.

I què s'haurà de fer, doncs? Dur a terme una estratègia que nosaltres ja tenim ben estudiada per neutralitzar tots els intents d'Espanya per avortar el procés. Ara som a la graella de sortida. Les aliances internacionals són un factor cabdal. I el reconeixement que compta avui dia al món és el dels Estats Units.

Lluís Martínez
Cristina Calderer

Reproduït de www.avui.cat

QUIM GIBERT

psicòleg i coautor d'*Identitats. Convivència o conflicte?*.

El febrer de 1993 em vaig llicenciar en psicologia. La carrera se m'havia allargat perquè combinava feina amb estudis. Arran de l'esforç invertit, vaig decidir de fer-me un regal: viatjar pels Estats Units durant tres mesos. Va ser un periple en solitari que em va permetre conèixer grans ciutats (Nova York, Boston, Xicago, Nova Orleans...) i l'estat de Califòrnia. En vaig tornar content tant per les coneixences fetes com pel bagatge adquirit trepitjant món. Arran dels contrastos viscuts, *Els extrems units* fou el títol del diari que vaig enllestir.

Ara que ha passat més de tres lustres des del meu sojorn nord-americà, m'ha vingut bé la lectura *La seducció americana* (Edicions 62, 2009) de Roser Caminals, una escriptora barcelonina establerta a l'estat de Maryland, a la costa est, dels d'inicis de la dècada dels 80. Es tracta d'un llibre que ens convida a passejar per l'Amèrica ignota. I és que tal com diu l'autora, «el desllorigador d'una cultura, com el d'una persona, se sol trobar en allò que mai no parla». En aquest sentit, Caminals ens parla d'una Amèrica d'embocalls innocents, «d'aire bondados i pacient del mascle domèstic nacional», d'un país on «és freqüent entaular conversa amb desconeguts». De fet, un servidor, volant en diumenge de Nova Orleans a San Francisco, recorda que, havent intercanviat unes paraules amb la senyora del seient del costat, aquesta em va regalar un bitllet de metro de San Francisco. En veure'm tant perdut, la dona semblava patir per mi només d'imaginar l'instant que m'hagués de desplaçar en transport públic, de disposar de canvi... en dia festiu. La veïna de vol em va dir que en una altra ocasió fos jo qui tingués un detall semblant amb algú altre no forçosament conegut. Simplement perquè ser fraternal és un goig. I més d'un cop, així ho he fet. La barcelonina de Maryland és del parer que els millors moments de la vida els compartim amb estranys.

Rere la bonhomia ianqui, Roser Caminals apunta que la textura social és prima i l'esperit comunitari no s'entén més enllà del cercle familiar i les institucions locals: «els impostos i la seguretat social destinats a

un bé comú abstracte es contemplen amb malfiança». L'autora constata que l'americana és una societat endurida per l'aire lliure i l'individualisme indòmit heretat del pioner. Aquesta herència de frontera ha forjat mites, que Hollywood s'ha encarregat d'explotar, a l'entorn de l'èxit: «viure a Las Vegas tot l'any». Segons Caminals, el mite de vegades esdevé destructiu: «Quan el *Somni Americà* no es pot materialitzar, crea ansietat i inseguretat». I, sobretot, una por que explica la necessitat de posseir armes. L'escriptora catalanoamericana diu que per eradicar la cultura de les armes «caldria conquerir l'oest de nou». Resseguint la costa oest, una senyora francesa, que havia estat casada amb un californià, em va dir que fent endreça va topar amb una pistola del marit poc després de

la seva mort. No sabia com treure's l'artefacte de sobre: li produïa molta incomoditat. En el moment que la va oferir al seu veí, aquest va acceptar-la de bon grat sense dubtar-ho.

La seducció americana és un bon llibre, escrit a partir d'interessants reflexions, i Estats Units, una immensitat un xic més extensa que Europa, un bon lloc de recórrer. Sobretot un lloc per «mirar d'entendre abans de jutjar» (*Avui*, 21-3-09), tal com assenyala Roser Caminals, perquè «totes les nacions són contradictòries». El que mai he aconseguit esbrinar és com s'ho fan els protagonistes de pel·lícules americanes, que malgrat moure's en cotxe per indrets centrals de ciutats importants, sempre troben aparcament a la primera.

Un bell monstre

PERE FELIP I BUADES

El moviment polític i social que va du en Zapatero a guanyar les seves primeres eleccions se desenvolupava sobre la base del més profund rebuig a la política de n'Aznar, que era de subordinació absoluta als dictats de l'imperialisme USA i del seu president Bush. Algunes de les primeres decisions del seu govern, com la retirada de les tropes de l'Irak, responien a n'aquest moviment.

Però el Govern se negà a seguir per aquest camí, i tornà als sestadors de la subordinació als dictats de la Unió Europea, la OTAN i del G20, tots ells en crisi, la qual cosa el deixa sense recolzament social i el duu al terreny del PP.

En aquesta orientació, el Govern ha augmentat les subvencions a la Conferència Episcopal, que li paga organitzant en la seva contra campanya rera campanya. Ara contra el dret

a l'avortament.

De la mateixa manera, en Zapatero ha abandonat tot intent de cercar una solució democràtica a la qüestió basca i d'acabar amb l'enfrontament mitjançant el diàleg, i s'apunta a la política "antiterrorista" de n'Aznar, en una via que culmina en un pacte de govern amb el PP en el País Basc, basat en la persecució de l'esquerra abertzale, que amenaça amb du un enfrontament sense precedents. Precisament és aquesta aliança amb els franquistes del PP la que ha duut en Zapatero a quedar-se sense recolzaments parlamentaris.

L'aplicació de la política d'"austeritat pressupostària" que exigeix retalls en les transferències a ajuntaments i autonomies, el duu a enfrontaments amb ERC i amb el propi PSC.

El lliurement de mils de milions als banquers, que impedeix

tota vel·leïtat de política "social", és una altra decisió que qualsevol esperaria d'un govern d'Aznar o de Rajoy, però no d'un govern socialista.

Finalment, la submissió a l'imperialisme USA, a través de la OTAN, duu a incrementar les tropes al vesper d'Afganistan, emulant la política d'Aznar sobre la guerra de l'Irak.

Una política que deixa les mans lliures a la reacció. La direcció del PSOE, i les cúpules sindicals que el recolzen, són responsables d'aquesta deriva que amenaça amb dur a una derrota com la de Galícia i a un nou govern del PP. Els franquistes especulen obertament amb la caiguda del Govern si perd les eleccions europees, o sinó és capaç de trobar recolzaments parlamentaris per els pressupostos de 2010.

Cada dia que se manté aquesta orientació, que posa a les principals organitzacions aix-

ecades pels treballadors al servei d'una política que és de els multinacionals, la de l'imperialisme, es a dir, la del PP, travant la acció unida dels treballadors, s'afavoreix l'ofensiva del capital i la reacció en tots els terrenys.

D'aquesta manera, els empresaris i el PP presenten cada dia noves exigències, com el retalls de cotitzacions a la seguretat social o la indemnització per acomiadament, mentre que la reacció clerical prepara una nova campanya contra el Govern a compte de l'avortament. I, tractant de parapetar-se darrera d'en Patxi López, la caterva franquista prepara una ofensiva reaccionària al País Basc.

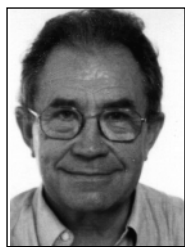
Al mateix temps, en cada empresa, i amb l'amenaça de tancaments, acomiadaments i deslocalitzacions, els patrons exigeixen als representants dels treballadors que acceptin retalls en els salaris i renunciï als

drets arrabassats en la lluita de classes.

Tampoc cal menysprear el paper destructiu que per a la classe treballadora poden tenir quatre milions d'aturats, més d'un milió d'ells sense subsidi, i els tancaments dels negocis de centenars de milers d'autònoms, fenòmens que poden convertir-se en brou de cultiu de tot tipus de moviments reaccionaris, xenòfobs, contraris als drets de la dona, a la llibertat de consciència...

Canvi de govern o canvi de política? Algunes enquestes indiquen que des de principis d'any el recolzament a Zapatero entre els votants socialistes ha baixat del 72 al 52%. El canvi de ministres, que s'acaba de produir, no aturarà, pens, el creixent divorci entre en Zapatero i els treballadors. Seria com un maquillatge que se fon a l'instant amb la calor de la crisi capitalista.

El Govern juga en el terreny del PP

ALEXANDRE PINEDA I
FORTUNY

Des d'una òptica profana, en relació a no tenir cap llicència de psicòleg, psiquiatre, cap títol de medicina, ni d'antropologia, m'atreveixo -sóc agosarat- a fer l'anàlisi per saber d'on neix la brutalitat d'aquest ésser violador anomenat home, capaç d'intentar satisfer els seus instints de masculinitat, sense tenir presents ni els més mínims valors de les dones, no solament els drets morals i civils, sinó conèixer ni de faisó succincta els biològics, desconeixedor absolut dels propis, i sens dubte encara més allunyat dels de les femelles de la mateixa espècie, de les que haurien de ser companyes amb igualtat de drets, i per ells són només una presa.

Un profund cúmul d'ignoràncies, un palès buit de maduresa els empeny als actes criminals, no vull sostreure cap ni una de les responsabilitats individuals dels crims de violació, malgrat aquesta clara posició, no oblidaré les magnituds de mancances educatives de tota condició, de la societat que els permet créixer com si fossin un caçador en plena impunitat, en la terrible solitud de l'ignorant de la pròpia ment, del propi cos, i de l'àmbit social on s'han de desplegar les energies de manera eficaç, civilitzada, humana.

Tanmateix, he esmentat l'antropologia com a història natural de l'home, que ens pot explicar la brutalitat innata, connatural, ingènita de l'ésser humà, on els violadors no podem situar-los com a cap categoria, -només per sota de les clavegueres. He de referir-me a la morfologia com a branca de la biologia que estudia la forma i l'estructura dels éssers. La biologia i les seves diferències entre home i dona, que és notablement més rica en la dona, i sempre més primària en l'home. El què trobem és

un home adust, aspre per la seva mediocritat o total ineptitud cognitiva, llavors començarem a albirar la personalitat agressiva de tot violador, la incompetència humana on es desenvolupa el seu escarrit tarannà, que no sap veure, ni obeir res més enllà dels seus instints. A l'instint se'l descriu com a impuls interior que no depèn de la raó o de la voluntat, penso que passat pel sedàs de l'educació i la raó l'instint com tot pot ensinistrar-se a fi de bé, a faisó visceral les actituds de l'home sempre són empobridores, cal fer un exercici continuat d'interiorització, de reflexió per racionalitzar-les.

Estem davant d'un garbuix d'impulsos instintius que de cap manera s'han tamisat, ho sigui cap camí ha cercat l'home agressor, incapaç d'usar les dotes del racionalisme, on els sentits donen informació, però la raó ha de ser predominant. Si així fos els seus comportaments serien cívics, equilibrats; ans al contrari tot el seu centre d'atenció és la complaença d'una força que li ve del seu component animal, força que tenen tots els seus congèneres, però que la contenció de les energies primàries van conduïdes per camins de convivència harmoniosa amb el sexe oposat. És doncs, un tema de comportament d'acord amb el nivell d'instrucció amb que hom visqui. Manta vegades el violador n'és durant tota la seva vida, no en un fet puntual i únic, raó per la qual la societat ha instaurat la presó i també la castració, no la física, però si la química. Veiem que els avenços químics farmacològics són fonamentals en la medicina d'aplicació terapèutica, però també la química natural roman activa en el cos -en ells mal conduïda-, és un component que forma part i és primordial en la biologia de l'ésser humà.

El pedaç del remei químic, -els pedaços i no els remeis, és on tant estem acostumats els homes. Per la ment del violador no hi cap altra sortida a

les seves necessitats sexuals que afrontar-les amb la violència física, no se li acut, ni té capacitats de conquistar ni ser conquistat; parlar-li de seducció o d'enamorament són conceptes aliens a les seves emocions, actituds i pensaments. Hauré d'entrar en d'altres aspectes d'aquest tipus de salvatgies, on es vol satisfer un desig de tipus sexual per part del mascle, només per desfregar-se d'apetits immediats, sense saber trobar-li la rica complexitat, i la positiva complicitat que comporta un acte sexual civilitzat. Vull tot d'una afrontar la qüestió del plaer que ens pot portar la relació de parella. El "plaer" del pertorbat és patològic, capaç d'irrompre amb brutalitat a forçar les dones per la seva única satisfacció, justament en un acte on participen dues persones s'obliden de la participació d'altri, i no lluen res més enllà que l'egoista fet d'esbravar-se.

La patologia ens portarà a estudiar on és la causa de la malaltia mental, en els casos que contemplo he de veure-hi components genètics d'espècie, en uns camins evolutius, on amb tota precisió n'hi ha poca o gens d'evolució en aitals individus, en el sentit de progrés positiu que li donem. Hi ha un evident ancoratge, s'han quedat aïllats, enquistats, incapços de viure en comunitat, ineptes de conèixer, d'atansar-se amistosament a les dones, aquestes només són objecte de la seva ferotgia sexual, tot ho transformen en la violència, en l'atac violador on només els deu ser una descàrrega de "plaer mental" de pertorbat, perquè en aquestes circumstàncies és impossible el gaudir del noble art amatori.

Deixeu-me fer un periple amb d'altres atrocitats envers les dones que es donen en la cultura masculista. Puc pararme a contemplar el perquè les religions menyspreen -em sembla saber que ho fan totes- a les dones. En la cultura on a mi m'han educat, la catòlica, en faig un paradigma de

l'ancestral ubicació de la virginitat "obligada" com a dogma de fe, de la mare de Jesús, l'ídol carismàtic de la religió que he esmentat, a la mare ens la volen verge, tothom pot preguntar-se el perquè. Per què l'acte de la procreació en l'home és acceptat tal com és, i en la dona ha de ser pecaminós ? hom i veu un grau de perversitat masculina inacceptable en excés. Cal rebutjar-ho, perquè no és així, la fecundació és tan noble per a la dona com per a l'home. Aturem-nos en la història de l'església catòlica: durant el Concili de Trento, tota la tropa de bisbes i cardenals van posar en votació el si les dones tenien ànima, va guanyar el si per un estret marge de vots, marra-mau quins nivells!. Continuo amb l'afer de la virginitat: Llavors per fer-ne tot un gruix ideològic de dominació de gènere, omplen el món de grans nyepes i en resten satisfets dels resultats obtinguts, doncs l'àmbit de l'obscurantisme desplegat no és solament individual, és social, és global i molt rendible per a la religió. D'això fa més de dos mil anys, i encara perseveren en aquesta mentida del tot inversemblant, i no sembla pas que vagi millorant l'engany. Tot aquest allau de dogmes, reporta un gruixut pes cultural negatiu per a la societat.

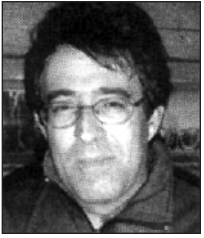
D'altres atrocitats: Les dones objecte de venda per maridar-les en els islàmics, l'ús de la burka i d'altres abillaments per tenir-les recloses en la propietat de l'home. La terrible ablació del clítoris com a costum contra les nenes del continent africà, sembla que tot ens porta a reafirmar-nos que l'objectiu és el mantenir a la dona subjecte, arribant a la terrible extirpació d'un òrgan genital central del plaer femení. Aquí i veig un profund complex d'inferioritat de l'home que l'obliga al tracte tiranitzat contra la dona, per mantenir-la "fidel" a la seva hegemonia masculista, i no voler-la de companya del gaudi, sinó d'estricta

objecte, és l'estúpid i superlatiu egoisme. Tot són actes de violació que hem d'emmarcar de manera diferent però tanmateix, no deixen de ser-ho, cal classificar-ho com vulguem, si però resta palès què de violacions individuals i socials totes en són.

Torno als violadors de casa nostra, tan propers, i/o de vegades coincidents en el mateix individu actor de la violència què porta a les dones a la mort a través de trets o ganivetades, totes són trofeus, *botins*, la paraula clau segur que és aquesta -veure-les com a ancestral *boti*- del saqueig masculí envers les dones. Les mesures han de ser adients al mal, per tant, molt dures. Cal dubtar de l'eficàcia dels sistemes legislatius i judicials, estem en un desert social, sense noètica -doctrina lògica de les lleis del pensament- i sens dubte mancats d'ètica, romanem maldestres en l'estructuració política i democràtica des del govern de la comunitat.

Com fer-ne un exemple de la convivència entre parelles, quan el desconeixement de les capacitats de felicitat que comporta el conèixer el cos masculí i el femení, estan tant distanciades dels capteniments de l'home entès com a ser socialitzat, no com a personalitat individual, els efectes de benaurança física i espiritual només es dona quan hom coneix, -dona i home- tots els mecanismes de plaer on ens porta en justícia, la il·lustració corporal i moral, just el que l'home en un exemple de estupidesa majúscula, extirpa del cos de la dona -part dels genitals- i igualment a escala social la perniciosa preeminència masculina. L'haver-la obligat a mantenir-se en condició de serva davant la societat de l'home, per una pretesa i inexistent superioritat. Així doncs, la meitat de la societat ha estat menystinguda, aquest comportament, ha empobrit profundament el desenvolupament de la història de la humanitat.

ANDREU SALOM I MIR

República sí... Però catalana

El mimetisme inconscient, aquell en què els prejudicis priven a les persones de veure res que no sigui el que els diuen que han de veure, és una de les pautes de comportament més freqüents que afecta els colonitzats. Fer això o allò altra perquè ho manen els cànons preestablerts o perquè sembla més democràtic i solidari, no suposa cap transgressió ni provoca cap entrebanc de caire emocional, en tant que ens puguem sentir participants d'una determinada herència política que, acríticament, podem considerar vàlida. Cert és que, pel que fa a la II República espanyola, no podem negligir que aquesta representà un projecte de democratització i de modernització important, però que no podia fer-se efectiu més que a Catalunya i al País Basc, països no espanyols, com bé sabien els republicans que manaven a Madrid. Comptat i debatut, el nou ordre polític postfranquista, monàrquic i en bona part continuista respecte d'un passat feixista, assimilà ràpidament el principal partit d'inspiració republicana, el PSOE, i féu el mateix, a la pràctica, amb el PCE, i els féu entrar en el seu joc polític de cartes marcades, amb la possibilitat de compartir el poder, a canvi de la seva

renúncia inequívoca a la ruptura política (i per tant a una possible reinstauració de la república). Aquest pacte, aquesta reforma, no suposava, doncs, cap trencament amb un passat de dictadura, però sí que representava el cop de gràcia definitiu a aquella República (ja sabem allò tan manyuclat de "canviar-ho tot perquè tot continuï igual"). La fesomia obscurantista de l'Estat espanyol, que ha estat totalment incapaç (al Perú, alguns descendents dels *incas* anomenen *incapaces* els espanyols) de fer cap revisió mínimament seriosa del passat franquista i dels seus crims (com hauria fet qualsevol país democràtic i civilitzat), s'ha recobert tanmateix d'una capa modernitzadora i s'ha integrat plenament en els organismes internacionals. Això fa que, juntament amb el que hem apuntat anteriorment sobre l'acceptació tàcita de l'articulació política traçada, les vindicacions del temps republicà siguin acceptades sense problema per la nova Espanya i no s'allunyin gaire de la sacrosanta Constitució, de la qual cosa en resten exclosos, és clar, els republicanismes català i basc.

La democràcia espanyola de nou encuny, segura de la seva força de persuasió i més eficaç que mai en la seva política uniformitzadora, ha neutralitzat en gran mesura el que podia restar de republicanisme espanyol, el

qual ha esdevingut, en el moment actual, una ideologia residual. Aquest esperit republicà, amb tot el que representa d'igualtat, cooperació, progressisme, llibertat i democràcia, tan sols és present, de manera coordinada i representativa, com hem dit, a Catalunya i al País Basc, les nacions més europees i laborioses d'aquestes latituds. En Pere Fullana ho ha expressat en els següents termes des de les pàgines del Diari de Balears: "(...) sense una lectura moderna del País Basc i Catalunya, sense una voluntat política explícita d'entesa profunda amb aquests països mai no podrem aspirar a ser republicans, en el sentit com a mínim cívic de la paraula". Però, pel que sembla, els reduïts cercles republicans hispanos no poden, ni saben, sostreure's a la inveterada tendència espanyola de fer ús de les pràctiques colonials, que ells mateixos ja feren servir amb profusió durant l'etapa republicana. La fraseologia acumulada en aquest camp és tan prolixa com significativa. Heus-ne ací alguns exemples: "Abajo el Estatuto, Viva la República y Viva España Única" (proclama de les *Juventudes Socialistas*, arran de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya al 1932), "Hablar de nacionalidades oprimidas es sencillamente una mentecada" (Miguel de Unamuno, del grup *Al Servicio de la República*, 1932), "En el fondo, estas

Cortes son sinceramente opuestas al Estatuto y rencorosas con Cataluña, por ser Cataluña republicana" (Indalecio Prieto, diputat socialista, 1934), "No estoy haciendo la guerra contra Franco para que nos retoñe en Barcelona un separatismo estúpido y pueblerino. No hay más que una nación: ¡España!" (Negrín, cap de govern de la II República espanyola, 1937), o les dues perles de don Manuel Azaña, president de la República, i que si la memòria no em falla digué més o menys això: "¡Si por lo menos Franco sirviera para acabar con el problema catalán!", i "Una persona de mi conocimiento y capacidad asegura que se debe bombardear Barcelona cada cincuenta años". Si bé la fúria desmesurada i les animalades del franquisme foren molt superiors, ambdós conceptes antagònics d'entendre Espanya (el republicà i el franquista) coincidien en el mateix sentit ideològic quan hom tractava de Catalunya i els catalans (fet i fet, la catalanofòbia és l'element aglutinador de la ideologia espanyolista, sigui aquesta de dretes o d'esquerres).

En aquesta faiso, i a redós de l'acte commemoratiu de la II República celebrat a Pollença, concretament a la plaça dels Seglars, davant el monument a les víctimes de la repressió feixista, el passat catorze d'abril, organitzat per l'Àrea de Cultura

de l'Ajuntament, amb la col·laboració explícita i interessada de la formació cívico-política Iniciativa Ciutadana per Pollença (molt lligada a Esquerra Unida), no puc sinó palesar la meua profunda decepció davant una celebració que, any rere any, constitueix un menyspreu als símbols i a la identitat del país i, per tant, una evident manca de visió catalanocèntrica. L'absència repetida de la nostra bandera (la nostra única bandera, la de les quatre barres) en aquest tipus d'actes, no és únicament un insult a la nostra terra, sinó també una demostració clara de forma sibil·lina de colonialisme, portada a terme, llamentosament, amb la complicitat de forces polítiques autòctones (dites "nacionalistes", una denominació més aviat absurda que deriva d'un model ideat per diverses potències colonials). Una exhibició de republicanisme espanyol ranci que res té a veure amb la tradició de la república catalana (que començà en el segle XVII i és molt anterior, per tant, a l'espanyola), una república que té força més possibilitats de reeixir que la primera, perquè aquest és el camí que ens marca Europa i la llibertat. A tall de cloenda, tan sols uns mots precisos que va deixar escrits l'escriptor i periodista Eugeni Xammar: "Amb República o sense República, Espanya és Espanya, sense llibertat, Catalunya no és Catalunya".

Bon cop de falç!

La 'Generalitat' enviarà "espanyols al cementiri"

Una associació cultural es prendrà "la revenja" de Felip V i la derrota d'Almansa.

Miquelets de Catalunya protagonitzaran una 'performance' el proper cap de setmana, en la qual "el Regiment de la Diputació del General de Catalunya (Regiment de la Generalitat), armat amb els nous fusells 'doglock' procedents d'Anglaterra, lluitarà a la Batalla d'Almansa".

Miquelets de Catalunya és una associació cultural que té

per objectiu "fer reviure i honorar, mitjançant grups de recreació històrica, els milicians i soldats que des del 1704 fins al divuit de setembre del 1714 (alguns fins i tot més enllà) van defensar els drets, les llibertats

i les institucions dels catalans".

L'associació participa en reconstruccions històriques de batalles, desfilades o celebracions com l'onze o el divuit de setembre. Els integrants dels grups de recreació van armats amb fusells d'avantcàrrega per "fer més contundents i espectaculars, però sobretot més sorolloses, les seves actuacions".

"Els qui no vulguin o, per ser menors d'edat, no puguin dur un fusell, poden actuar com a timbalers, músics, cuiners, aiguaders i tot tipus de personal no combatent que acompanyava els exèrcits del segle XVIII", informen.

Sobre l'actuació del cap de setmana, recorden que "malgrat que l'any 1707, per una decisió de l'alt comandament aliat, cap dels regiments de l'Exèrcit Reial de Carles III va poder lluitar als camps d'Almansa, aquest any el Regiment de la Generalitat de

Catalunya es podrà prendre la revenja i lluitarà contra Felip V i l'Exèrcit de les Dues Corones Borbòniques comandat pel Mariscal Duc de Berwick".

"Toti que en les recreacions de batalles històriques no és possible canviar el resultat de la batalla, esperem que els soldats catalans s'ho passin d'allò més bé enviant al cementiri la major quantitat possible de soldats espanyols i francesos", desitgen.

Reproduït de
www.e-notices.cat

Any 1657.

per Ricard Colom

GUERRA AL NORD I EST D'EUROPA A TRES BANDES: SUÈCIA I TRANSSILVÀNIA D'UNA BANDA, RÚSSIA I ELS REBELS UCRAÏNESOS D'UNA ALTRA BANDA I POLÒNIA-LITUÀNIA, BRANDENBURG, DINAMARCA I ELS TÀRTARS DE L'ALTRA. CONTINUA LA INESTABILITAT AL PRINCIPAT PER LA GUERRA FRANCO-ESPANYOLA.

<http://www.unitat.org/articles/1296.html>

17-1-1657: Naix Peeter van Bloemen, pintor flamenc

7-2-1657: Naix Thomas Killigrew el Jove, dramaturg catòlic anglès.

11-2-1657: Naix a Rouen Bernard le Bovier de Fontenelle, filòsof i el darrer de "Les Précieux".

3-1657: El Parlament ofereix a Cromwell la Corona d'Anglaterra, com a part de la nova modificació constitucional, cosa que provoca un gran dilema a qui havia estat eina de l'abolició de la monarquia. Durant 6 setmanes dubta, li atrau l'estabilitat que el govern guanyaria amb el càrrec.

13-4-1657: Discurs de Cromwell: "No tractaré d'establir allò que la Providència ha destruït i llençat a la pols ni reconstruiré Jericó"

5-1657: Cromwell, després de refusar ser coronat rei i simplement accepta que el tornen a nomenar "Lord Protector".

26-6-1657: Cromwell és solemnement nomenat, de nou, Lord Protector, ara amb més poders dels que inicialment havien estat reconeguts en aquest títol, a Westminster Hall, assegut a la mateixa cadira que el rei Edward's, especialment duta des de l'Abadia de Westminster per a l'ocasió. L'esdeveniment, en part, escenifica una coronació, en utilitzar molts dels seus símbols, com la porpra, l'ermíni, una espasa de la justícia i un ceptre (no pas la corona ni el globus). Però allò més important és que el càrrec del Lord Protector encara no s'ha de convertir en hereditari, encara que Cromwell està ara en condicions de designar el seu propi successor. Cromwell té nous drets i poders establerts en la "Humil Petició i Consell", un instrument legislatiu que substituirà l'Instrument de Govern. Malgrat no recuperar la Corona, aque-

sta nova constitució crea molts dels vestigis de l'antiga constitució, inclosa una pseudo-Cambra dels Lords, coneguda com l'"altra casa" del Parlament. Tanmateix el mateix Cromwell s'esforça per minimitzar el seu propi paper, i es descriu a si mateix com a "constable" o "guardià".

27-6-1657: Un autoretrat no identificable de Rembrandt és valorat en 150 florins. Valoren una de les seves pintures històriques deu vegades més.

Petronella Elias amb un basquet de fruites, 1657 de Ferdinand Bol.

1657:

Catalunya:

St. Celoni (Vallès Oriental) és de les viles més castigades per la Guerra franco-espanyola i dels Segadors: ha perdut el 85% de la població que tenia als anys 1630.

Imperi Hispànic:

Naix el Príncep Felipe Próspero.

James II encapçala un exèrcit reforçat per les tropes hispàniques contra Dunquerc. Com a resposta, Cromwell s'alia amb França contra l'Imperi hispànic.

Illes Britàniques:

La creació de la nova *House of Lords* enforteix el poder de Cromwell.

Intensificació de l'oposició de radicals religiosos contra Cromwell.

Edward Sexby publica "*Killing No Murder*", on proposa l'assassinat d'Orwell. Bojament, torna a Anglaterra i el tanquen de seguida a la Torre de Londres.

Un empresari francès obre la primera botiga de xocolata a Londres.

França:

Montesquieu d'Artanhan combat als setges de Cambrai i St. Venant i acompanya dues vegades Louis XIV, qui encara no té ni 20 anys, a Aquitània. El jove rei va darrere de dues nebodes de Mazarí, la molt bella Maria Mancini, allunyada de la Cort per son oncle: el rei vol tornar-la a veure.

El ministre d'Hisenda de França, Nicolas Fouquet, s'ha fet amb prou suborns com per a construir un castell que rivalitza amb Versalles: Vaux le Vicomte.

Resta d'Europa:

Kristina de Suècia viu a Fontainebleau, França. Gian Rinaldo, marquès de Monaldeschi, un cortesà seu, hi és el seu amant, però espia (a favor del Papa) les seves comunicacions privades amb el cardenal Mazarí. Kristina intriga per fer-se amb el poder de Nàpols.

Mor l'Arxiduc Ferran III d'Àustria, també rei de

Bohèmia i d'Hongria, així com exemperador del Sacre Imperi Romà, causant de la Guerra dels 30 Anys. El seu fill Leopold I el succeeix.

Naix Frederic I (+1713), futur rei de Prússia.

La Marina veneciana derrota els turcs davant l'illa de Chios, i fa malbé gran part de la seva marina de guerra, però els venecians són alhora derrotats en una batalla als Dardanelos.

El gran visir otomà Mehmet Koprulu aixafa un aixecament de Spahis, fa penjar el Patriarca Ortodox per haver "predit" la caiguda de l'Islam.

Mor l'historiador turc Haji Khalifa.

Naix la Princesa Sofia Romanov, futura regent de Rússia durant la minoria d'edat d'Ivan V i de Pere el Gran.

Europa Nòrdica i Oriental continua en una caòtica situació de **guerra** de tothom contra tothom:

Batalla de Toru (Nord de Polònia).

L'exèrcit invasor suec posa Polònia contra les cordes. Suècia pacta amb Transsilvània de repartir-se Polònia. Polònia atura la guerra amb Rússia, ja que els russos estan ocupats ocupant Livònia a costa dels suecs i lluitant contra els tatars de Crimea.

George Rakoczy envaeix Polònia, amb 40.000 cosacs i transsilvans. Rakoczy s'assabenta que un exèrcit polonès està causant estralls a Transsilvània.

L'Elector Frederic-Guillem de Brandenburg canvia de bàndol (Tractat de Bromberg), perquè li ofereixen Prússia i dues ciutats, ara lluitarà contra Suècia i al costat de Polònia. Els suecs segueixen controlant Pomerània i Prússia, tanmateix.

Dinamarca, aprofita el moment per declarar la guerra a Suècia (en guerra ja contra Polònia, Rússia, Austria i ara Brandenburg) i després ataca Bremen (ciutat alemanya en poder dels suecs). El comandament suec Carl Gustav Wrangel recupera Bremen dels danesos, i les forces del rei Karl i de Wrangel envaïxen Dinamarca (Jutlàndia). Karl X marxa amb un exèrcit a través de l'estret congelat del Gran Belt, a Dinamarca.

Dues dones amb un nin en un celobert, ca. 1657, de Pieter de Hooch

Colònies:

La Companyia de les Índies Orientals angleses construeix el seu primer emplaçament a Bengala, a Baleshwar.

Mor William Bradford, governador de la colònia de Plymouth i un dels primers colons del Mayflower.

Mor molta gent per una epidèmia de xarampió a Boston.

Els holandesos s'instal·len a Kaapstad, Ciutat del Cap, a Sudàfrica.

Àsia:

El Palau de Chehel Sotoon queda acabat a Isfahan.

L'Emperador Mogol, el Xah Jahan, cau malalt a Delhi. L'aparent hereu Shikoh Dara publica una traducció dels Upanishads en àrab; el seu germà Aurangzeb envaeix Bijapur, però alhora vol omplir el buit de poder creat per la malaltia del seu pare. Aurangzeb surt de Bijapur, que el deixa per al líder Maratta Shivaji.

Les forces Qing derroten L'Estat de Lu, residu de l'anterior dinastia Ming.

En moren 100.000 o més al Gran Incendi de Meireki, que destrueix completament Edo. Aquesta catàstrofe mou a l'emperador japonès a canviar el títol del seu regnat de Meireki a Manji.

Naix l'estudiós confucià japonès Arai Hakuseki.

Mor el filòsof confucià Hayashi Razan, àlies Doshun.

Mor el Sri Suthammaraja el rei de Siam, després de ferotges batalles en Ayutthaya. El seu nebot i co-conspirador de l'any abans, Phra Narai, pren el control.

Retrat de quatre nins, 1657, de Nicolaes Maes.

Ciències:

Deixebles de Galileo continuen el seu treball: Christian Huygens inventa un rellotge de pèndol; Leopoldo de Medici de Florència i el seu germà, Ferdinando II, Gran Duc de Toscana, funden l'*Accademia del Cimento*, primera societat científica europea.

Naix el físic anglès William Derham.

Naix l'astròleg anglès Francis Moore, creador d'un popular almanac.

Mor l'astrònom suís Johann Cysat.

Mor el jesuïta astrònom suís Johann Cysatus Bautista.

Mor el metge anglès William Harvey.

Mor el cartògraf turc Mustafa Katip Çelebi.

Religió:

Thomas Venner encapçala una secta puritana mil·lenarista, la "*Fifth Monarchy Men*" ("Els homes de la 5ª Monarquia"), en una revolta contra Cromwell, que és fàcilment aixafada.

George Fox, cap quàquer, visita Caerdedd/Cardiff i predica a Ca la Vila (Town Hall).

Peter Stuyvesant, governador de Nieuw Nederland rep les protestes dels residents de Flushing, a l'est de Manhattan, per la seva persecució contra els quàquers.

Mor el rabí Manasés ben Israel Manoel Dias Soeiro

d'Amsterdam, que havia sol·licitat a Oliver Cromwell que permetés l'entrada dels jueus a Anglaterra.

Música:

Mor el compositor anglès John Hilton el Jove.

Naix el compositor italià Giovanni Bassani.

Naix el compositor alemany Philipp Heinrich Erlebach.

Naix el compositor francès Michel Richard de Lalande.

Pintura:

Mor el pintor flamenc Frans Snyders.

Mor el pintor francès Sébastien Stoskopff.

Mor el pintor francès Jacques Stella.

Mor el pintor holandès Bartolomeus Breenbergh.

Mor el pintor holandès Hendrik Gerritsz Pot.

Mor la pintora holandesa Clara Peeters.

Mor el pintor holandès Jan Anthonisz van Ravesteyn.

Naix el pintor italià Francesco Solimena.

Naix el pintor italià Rosalba Carrer.

Literatura:

Naix Narcís Julià, autor català (+1705).

Llibre de versos en euskara, destres, erudits i purs en el llenguatge, d'Arnaud d'Oihenart.

Madame de la Fayette es fa amiga de Madame de Sévigné.

Mor Richard Lovelace.

Naix el poeta i filòsof anglès John Norris.

Naix el escriptor anglès Narcís Luttrell.

Naix el poeta i crític literari anglès John Dennis.

Mor Luke Wadding, historiador

Teatre:

Naix el dramaturg anglès Thomas Killigrew el Jove.

Naix el dramaturg anglès John Dennis.

Prohibició d'actors masculins joves al Japó.

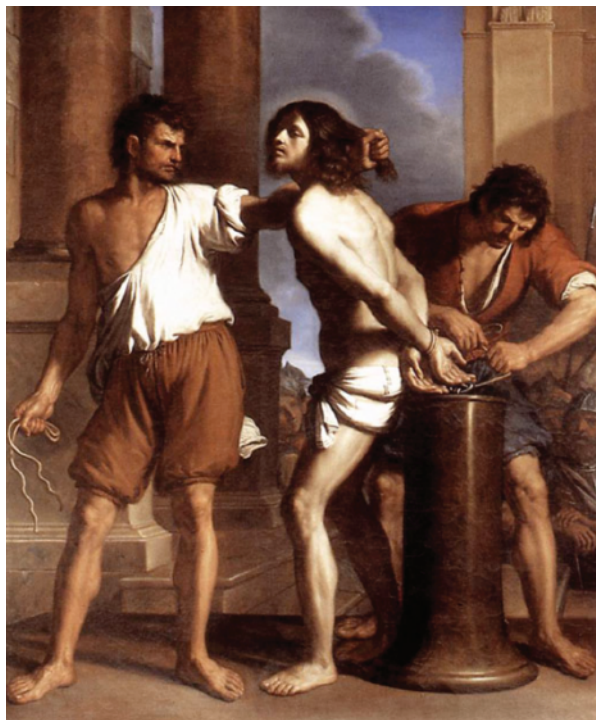
Noves peces de teatre:

Franciscus van den Enden: *Philedonius*.

Nous llibres:

Bíblia Políglota

"*Discourse of the Nature, Offices and Measures of Friendship*", de Jeremy Taylor

La Flagel·lació del Crist, de Guercino.

17-7-1657: Després d'haver evacuat Varsòvia, el transsilvà Jordi Rakoczy és obligat a rendir-se a Magierow, però compra la seva fugida.

25-7-1657: L'exèrcit polonès rescata Cracòvia amb

l'ajut d'Àustria.

Estiu-1657: L'Almirall Blake venç els hispànics a la Batalla de Santa Cruz de Tenerife a les Illes Canàries, on enfonsa 16 vaixells de la flota de la Plata espanyola, però mor quan torna cap a Anglaterra.

7-8-1657: L'Almirall Robert Blake mor.

11-8-1657: Naix Pierre Etienne Monnot, escultor francès.

29-8-1657: Mor John Lilburne, agitador polític "leveller" i escriptor anglès.

10-9-1657: Després d'un judici Monaldeschi és executat al mateix palau, segons diuen per ordre de l'exreina. El fet provoca un gran escàndol i crítiques de la noblesa europea, però Kristina hi respon afirmant la seva condició reial per actuar així. Tornarà a Roma, on és fredament rebuda pel Papa Alessandro VII, que no la tornarà a convidar mai més a Roma, i, gràcies a l'hospitalitat del duc de Parma, canvia la seva residència al Palau Farnese. Continuarà conreant l'amor per l'art i el col·leccionisme d'escultures.

26-11-1657: Naix el teòleg William Derham.

1657-1658: La Seu, Olot, Camprodon, part de l'Empordà, el Berguedà, el Ripollès i la Plana de Vic oscil·len entre zona francesa (o «de la terra») i hispànica.

1657-1659: Guerra entre Londres i Madrid.

Pesta a gran escala a Polònia i Lituània.

A UNA DAMA LLETJA I PRESUMIDA.

Jamés, jugant a l'estampilla, pic aplegue a fer, ni veja ningun duc, puixa menys de lo que ara mateix puc i a cada mà me donen un repic; posen-me faixadura en lo melic i com a boig em donen un aüc; parega en les orelles a un gran ruc i estiga molt més pobre que ara estic; no faça sort, si jugue a ningun joc, i si ballàs, en l'hora pegue un bac, i si renyís, trencat veja l'estoc; maduren-me d'arena ab un gran sac, si no eres en lo ingeni com un soc i si en la cara no eres com un drac.

Llorenç Matheu i Sanç

(València, 1618 – Madrid, 1680).

L'espia, 1657, de Nicolaes Maes.

L'ANTIFEIXISME A MALLORCA. XV LLIBRE

(Les lluites del segle XXI)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

40 anys de poesia mallorquina: Edicions Can Sifre publica el poemari *Espais secrets* (i II)

També hi són presents les idees, els suggeriments de les persones que m'envolten, les vivències del viatge, els llibres que vas llegint... Aquelles pel·lícules del passat o del present que t'impressionen... Quan el quadern s'acaba, utilitz igualment bocins de paper d'embolicar o de diari, el petit espai d'una entrada al cinema...

Potser és el moment de parlar més concretament d'*Espais secrets*, el poemari publicat per l'editor Antoni Cardona, l'ànima d'Edicions Can Sifre. En altres articles hem parlat de l'autor, de les concepcions poètiques que han condicionat i condicionen aquests quaranta anys de conreu de la poesia.

En el seu moment vaig comentar que molts dels poemes que conformen el llibre havien estat redactats en el transcurs de molts dels meus viatges per terres dels Països Catalans i l'estranger. Normalment utilitz una de les plagues que vaig comprar ja fa molts d'anys, a Venècia. Uns quaderns folrats amb paper negre i amb prop d'un centenar de pàgines. Tot plegat, aquest nombre de pàgines, em permet fer nombroses provatures, esborrar el que no m'agrada. A vegades el quadern esdevé així el dietari poètic de la vida d'un escriptor. El calaix de sastre on hi van a parar no solament els poemes. També hi són presents les idees, els suggeriments de les persones que m'envolten, les vivències del viatge, els llibres que vas llegint... Aquelles pel·lícules del passat o del present que t'impressionen... Quan el quadern s'acaba, utilitz igualment bocins de paper d'embolicar o de diari, el petit espai d'una entrada al cinema... tot serveix per deixar constància d'una idea, d'un suggeriment, d'un vers.

Dit això cal dir, emperò, que una vegada estudiats, seleccionats i passats en net els poemes que conformen *Espais secrets* t'adones de seguida de la forta unitat temàtica existent en el llibre. Crec que són dues les causes d'aquesta impressió d'unitat temàtica: la primera seria la intenció conscient d'anar treballant en una línia ben determinada, amb la idea de bastir un poemari unitari, que deixàs constància del moment, d'una circumstància històrica concreta i, especialment, de les vivències més íntimes de l'autor. Sempre m'he demanat com és possible separar els senti-

ments del poeta del món real, autèntic que l'encercla. És una tasca impossible! Però aquesta vegada es tractava de depurar alguns dels aspectes del meu llenguatge poètic. Un llenguatge, i cal reconèixer-ho, massa farcit sovint de metàfores i altres floritures semblants —el llast de la nostra formació literària, de les influències que ens han condicionat i condicionen!—.

Quan vaig començar a bastir els primers versos del que, amb els anys, seria el poemari *Espais secrets*, em vaig prometre ser molt exigent amb el llenguatge, anar alerta amb les reiteracions lèxiques, amb les redundàncies emocionals. Els coneguts problemes derivats de la "passió" que sovint ens domina! Com podríem escriure poesia sense estar posseïts per la passió, pels sentiments, per la veritat que surt des de la fondària de l'ànima del poeta? Potser fos interessant —ho pensava i intuïtívament— recórrer a alguns dels vells trucs de les avantguardes europees de començaments de segle: provar de bastir un llenguatge simple, descarregat de verbalismes entorpidors. I, d'aquesta manera, aconseguir anar al nus del problema, al missatge essencial que el poeta vol transmetre al lector. Hauríem de parlar, doncs, d'un llibre escrit amb un cert fre a l'exuberància verbal. Un poemari que no permet el desenvolupament de períodes sintàctics gaire allargassats. Rompre amb els signes de puntuació és una eina al servei d'aquesta simplicitat del llenguatge creatiu que he emprat. Pensava que, si sobrava la gratuïtat de certes metàfores, el verbalisme heretat de la nostra formació —i deformació!— cultural, també trobava innecessaris els signes de puntuació. És evident que la intenció del poeta a aquestes alçades de la seva vida no és, ni molt manco!, bastir cap "revolució textual" heretada de llegat de les avantguardes literàries dels anys vint del segle passat. No és aquesta la intenció ni els objectius de l'autor. Simplement volem emprar les eines que ens proporciona la història de la poesia d'avantguarda per poder fer arribar molt millor al lector els moments de desesper, de ràbia, de joia i esperança del poeta.

Defugir l'herència de l'Escola Mallorquina! Malgrat la meua admiració, que mai no negaré, en relació a certs treballs de Costa i Llobera, sempre m'he sentit —també ho he deixat escrit

en nombrosos articles, opuscles i llibres de memòries—, hereu de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, Joan Salvat Papasseit, Pere Quart, Agustí Bartra, Josep M. Llompart, Jaume Vidal Alcover, Vicent Andrés Estellés, Salvador Espriu...

Una prosa poètica eixuta, mancada —com he escrit una mica més amunt—, de signes de puntuació, talment com surt, densa, del cor del poeta. Es tracta d'"experimentar" però sense cap pretensió de "fer història en la literatura" com a descobridors d'un nou "isme" literari.

Però tornem a l'"experimentalisme" que hom pot trobar a *Espais secrets*. Defugint certs aspectes de l'herència de l'Escola Mallorquina —els mateixos que criticava Josep M. Llompart a *Literatura moderna de les Illes Balears* (Editorial Moll, Palma, 1964)— en alguns dels poemes que comentam he emprat la prosa poètica. Una prosa poètica eixuta, mancada —com he escrit una mica més amunt—, de signes de puntuació, talment com surt, densa, del cor del poeta. Es tracta d'"experimentar" però sense cap pretensió de "fer història en la literatura" com a descobridors d'un nou "isme" literari. Sabem massa bé quines són les nostres limitacions, d'on procedim, el que els autors dels segles XX i XXI devem als moviments rupturistes —surrealisme, dadaisme, futurisme, simbolisme, etc.— per a vanar-nos de ser els "descobridors" mallorquins de tal o tal altra experimentació ocasional.

Un exemple d'aquestes experiències podria ser el poema "Ens trobam a vegades pel carrer" on, malgrat que no ho sembli amb una primera lectura, hi ha tota la desolació del món en la reflexió sobre l'inesperat encontre amb un antic amor del poeta. En aquest poema, despullat, com un arbre sense fulles en ple hivern, el lector pot llegir: "ens trobam a vegades pel carrer i ens saludam com si ambdós/haguéssim oblidat l'estranya aventura de la joventut/ 'quins fills més alts que tens' / em diu / sense que la veu traspuï cap emoció identificable / 'i els teus / ja deuen tenir deu anys?' / li deman procurant controlar l'emoció que em domina / ens acomiadam amb el convenciment secret que segurament ens erràrem / en abandonar la lluita d'una manera tan fàcil". Escriptura automàtica? Hi ha poemes que són escrits així, no hi ha cap dubte. Recordem que al

començament de l'article ja havíem parlat d'una provatura allunyada del neoparanoucentisme dominant, d'un acostarnos novament a la "paraula viva" que propugnava el poeta Maragall. I per apropar-nos cap a aquest objectiu —"la paraula viva"—el poeta es serveix de qualsevol recurs de l'ofici. La prosa poètica esdevé així —entre molts d'altres—, un recurs adient.

En el pla estrictament estilístic, el lector d'*Espais secrets* hi trobarà un radicalisme exacerbant en la línia de desenvolupar, amb tota la simplicitat possible, la càrrega existencial de l'època incerta que ens ha tocat viure, l'ànima de l'autor dels versos. Els impulsos que des dels grecs —i molts abans que els grecs!— impulsen els autors, és a dir, l'efecte del dolor, del desig, de la solitud, de la ràbia, de la revolta contra la injustícia, de la por davant les incerteses de l'amor, les excelsituds del sexe quan s'apodera, vital, de nosaltres; la melangia davant el pas inexorable dels anys; la terrible presència de la Mort al nostre costat... Aquests impulsos volen ser expressats lluny de qualsevol experimentalisme sintàctic tortuós i abarrocat. Potser hi resten encara ecos del surrealisme, la pulsio dels poetes impressionistes alemanys dels anys vint. Vet a saber si és la influència de l'antologia de Kurt Pinthus *El crepuscle de la humanitat* (Edicions de 1984, Barcelona, 2002). Però aprofundir en aquesta mena d'influències seria donar massa pistes, indicis del món cultural de poeta al lector. Val més que el lector s'enfronti sol, sense l'ajut de cap crossa, a l'*inferno* del poeta. Que endevini trucs i influències o, sinó, que és perdi creativament pel laberint de la creació i construeixi el seu món interpretatiu sense les indicacions, sempre interessades, sempre laberíntiques, dels autors. Facilitar-li massa la tasca seria excessiu. Que creï, juntament a l'autor el seu propi món. Que imagini el que vulgui, malgrat no trobi el camí, malgrat no endevini la influència cultural, política, literària que ha portat l'autor a escriure en un determinat estil o en un altre. Del que es tracta és de deixar constància de l'època que ens ha tocat viure ("mentre els mercenaris afinen la punteria / a les palpentes / dins del tramvia sense passatger / teclejant absurds sortilegis / m'adon que ja no hi ha gent als seients / les serenates resten glaçades vora les

finestres del passat / ...."). Potser el poeta comença la cavalcada final. Arriben les "banderes de l'ocàs". Que s'ha esdevingut amb els amics dels passats, amb aquells que compartírem les il·lusions i esperances del Maig del 68, de les revoltes anticapitalistes de la transició? Quan desaparegueren del costat? Moriren fa temps? Quants d'anys que no sabem res? Per què deixaren el combat, què els impulsà a claudicar davant els guanyadors? En el poema "Camí de Berlín" l'autor es demana si era una simple "il·lusió de mags, la revolució universal". Malgrat l'"ocàs", malgrat el desencís, que no amaga ni vol amagar, l'home que escriu aquests versos continua la llarga cavalcada fent costat a la "cavalleria roja", a Issaak Bàbel ("les banderes de l'ocàs onegen damunt dels nostres caps / ja no podíem veure ni el blau ni els estels / no hi havia firmament conegut / només una boirina tèrbola / mig translúcida, mig opaca / érem amb la cavalleria roja / al costat d'issaak bàbel / camí de berlín / ...").

Vet aquí el concret panorama de la derrota. Bàbel ens serveix de pretext per parlar de tantes desfetes.... L'exèrcit de la Revolució Universal aturat davant Varsòvia. Les Revolucions dels Consells Obrers a l'Alemanya de 1918 i a l'Hongria de 1919 foren liquidades, els seus dirigents assassinats

A aquestes alçades de la nostra vida, anant cap al seixanta-tres anys i sobre tot, després d'aquestes desenes de poemaris, seria absurd amagar —els llibres són enmig del carrer per a tots aquells i aquelles que els vulguin llegir!— el pes del dolor, de les successives derrotes —la dels pares a la guerra, la nostra, a la transició...— en els meus poemes i, més concretament en el poemari *Espais secrets* que comentam. Just al començament del llibre, obrint les primeres pàgines, el lector pot llegir: "sé que molt aviat les ones penetraran / sense que hi hagi res que pugui aturar-les / dins de la cambra / no podré salvar cap dels meus somnis / ...". De cop i volta, sorgint des de les fondàries de la Lubianka on l'han empresonat, torturat i executat, ensopegam amb la presència de Bàbel ("però ara no endevín cap record precís / salabor de textos tèrbols / paradoxals / malediccions de soldats / vaixells carregats de gnoms esblanqueïts / fulgurants imatges d'horabaixa travessant enderrocats arcs de triomf / inútil sortir al carrer vestits de carnestoltes / mentides les profecies de l'oracle / falsos els sonets amb rima / bàbel em diu que a la nit arribarem a novograd / s'escolen els dies / els estius se'n van i continuam en campanya / dringuen les nostres rialles desesperançades en la nit").

Vet aquí el concret panorama de la derrota. Bàbel ens serveix de pretext per parlar de tantes desfetes.... L'exèrcit de la Revolució Universal aturat davant Varsòvia. Les Revolucions dels Consells Obrers a l'Alemanya de 1918 i a l'Hongria de 1919 foren liquidades, els seus

dirigents assassinats. La sang de Karl Liebknecht i Rosa Luxemburg corre abundosa pels carrers de Berlín. Premonició de la mort de Bàbel i de tants d'herois del 17 a les txeques estalinistes. L'efecte permanent en l'esperit de l'autor de la derrota dels pares a la guerra civil revolucionària del 36-39, dels anys d'internament en els camps de concentració mallorquins? Fantasmagòrica visió de les traïdes de la transició, de la fallida de les idees republicanes i independentistes a mitjans dels anys setanta, enfonsades per tones de cinisme, l'opportunisme dels polítics del règim, els "socialistes" i "comunistes" de mentida, els pallassos que salvaren l'essencial de l'herència de la victòria feixista del 39, és a dir, la "sagrada unidad de España", el capitalisme, la monarquia que ens llegava el dictador? Què pot fer el poeta enmig d'aquest terrífic espectacle de devastació? L'autor d'*Espais secrets* escriu: "ara ja ningú no trobarà refugi / vet aquí els amics morts / els pares / la pàtria ocupada / totes les paraules que hem estimat / en derrota / les ombres del riu em diuen que llur victòria serà implacable / i que la esdevindrà llarga, / transparent, / posseïda."

Què ens sostén enmig de la barbàrie quotidiana? Potser "l'antiga bellesa dels nostres herois". El poeta ho descriu en el poema "La senzilla supervivència quotidiana": "És com un antic combat de gladiadors / la senzilla supervivència quotidiana / l'antiga bellesa dels nostres herois / fluctuant / com un llamp / enmig de l'aspre soroll dels metalls". En la derrota, enmig de la brutalitat que ofega la poesia... tot esdevé clau ardent on l'home prova d'aferrar-s'hi per a intentar sobreviure: la mirada d'una dona desconeguda aturada en una parada d'autobús, els ametllers en flor... Així i tot és difícil trobar un ancoratge on aferrar-se: arreu se senten trets, hi ha desbandada de convidats, munió de projectes abatuts, gent petrificada a les terrasses dels cafès. És una visió prou feridora del començament d'un any qualsevol d'aquesta transició vers el no res que s'allargassa fins a l'infinit, que sembla mai no fineix. Aquest panorama desolador per on navegam, vaixell batut per tota mena de tempestes, es descriu a "Gener": "gener / una dona crida amb els ulls aturada en una parada d'autobús / els ametllers floreixen / i hom endevina les lamentacions fosques del desamor / són instants d'esmolada daga / l'estèril sublimitat de tantes falses promeses / no hi ha on aferrar-se / sense paraules li dic que no puc fer-hi res / se senten trets al costat / desbandada de convidats / furients escorpins pugnans per mossegar mugrons d'ivori / cap ancoratge per a batre la fosca / els meus infidels projectes abatuts / com solcar rastres antics d'enquimerada llum a l'aguait / tothom petrificat a les terrasses dels cafès".

Els fets de la quotidianitat, la realitat més propera al poeta, cobra, enmig d'aquesta dolorosa supervivència enmig

la barbàrie un pes específic. Una herència situacionista? Guy Debord i Raul Vaneigem novament? Els poemes "instantanis" que, talment esmolats anuncis de propaganda comercial, dibuixaven els estudiants del Maig del 68 pels carrers i places de París, en els murs de la universitat i les fàbriques? Possiblement. L'autor del poemari no vol amagar cap de les seves influències. A *Espais secrets* es tractava de deixar constància, sense cap mena de subterfugi, de la situació final que, dins l'ànima del poeta, van conformant les successives derrotes que comporta la simple existència quotidiana. Per això l'aplec de poemes que ha publicat Edicions de Can Sifre està format per tot d'experiències escrites sota els signes idèntics del dolor i la desfeta. A partir d'aquí hom prova de defugir certa herència culturalista apresada en tantes i tantes lectures. Sovint, quan al llarg dels anys anava escrivint aquests poemes, em demanava si aconseguiria sortir de la retòrica buida, de les fórmules de la poesia acadèmica, de les múltiples variants, malgrat que adopti un posat "modernista" de l'Escola Mallorquina. M'hauria influït massa l'obra poètica de Miquel Costa i Llobera, repassada amb cura a conseqüència de la preparació d'unes novel·les sobre la seva vida? Eren els anys en els quals enllestia les novel·les *Defalliment: memòries de Miquel Costa i Llobera* (El Gall Editorial, Pollença, 2005) i *Damunt l'altura* (Pagès Editors, Lleida, 2006). Però res més lluny de l'herència de l'Escola Mallorquina el recull de poemes aplegats sota el títol d'*Espais secrets*! D'aquesta problemàtica —la influència l'Escola Mallorquina en els poetes de la generació literària dels anys 70—, ja n'havia parlat amb deteniment en la introducció *Antologia 1972-2002* (Col·lecció Tià de sa Real, Palma, 2003) quan escrivia: "Jaume Vidal Alcover és prou dur amb els seguidors de l'Escola Mallorquina. Però malgrat aquesta duresa caldria reconèixer que molts dels joves "rupturistes" amb l'Escola (especialment Blai Bonet, Josep M. Llompart i el mateix Jaume Vidal) són alletats en aquestes tertúlies que els ensinistren en una tradició cultural autòctona, malgrat que aquesta sigui sovint de caire clerical, conservador i, en molts d'aspectes, culturalment reaccionària. L'odi que tenien a Joan Maragall i la seva escola, a tot el que venia d'una Barcelona que consideraven, en general, en mans d'una xurma anarcoide (el mateix Maragall, Salvat Papasseit...) i anticlerical, era excessiu, sense termes mitjans. Joan Fuster ho deixa ben aclarit en la seva *Història de la literatura catalana contemporània* (Curial, Barcelona, 1971), pàg. 57: 'Cal dir que allò que repugnava als dos grans mallorquins [Costa i Llobera i Joan Alcover] en el Modernisme barceloní no era solament el culte al 'diví balbuceig' ni tantes altres desmanegades exageracions 'literàries', com la gent de la Barcelona de l'època propugnava. A tots els repel·lia, sobretot, la desimboltura

anarcoide que s'anava filtrant, subrepticiament, en cada atac a la preceptiva tradicional. La seva repulsa es dirigeix a la càrrega ideològica 'negativa', 'dissolvent', que traginaren els modernistes. Costa i Llobera fou un canonge timorat i pulcre; Alcover, un curial plàcid i circumspecte: tots dos, és clar, responien a un tipus de societat arcaica, 'aïllada', de base rural i de mentalitat levítica i provinciana, com fou la de la Mallorca d'aleshores. És comprensible, doncs, que els esfereïssin no sols les insolències blasfemes o simplement reticents, tan habituals entre alguns modernistes, sinó fins i tot la seva bohèmia afectada i el seu menyspreu de les convencions'.

'Aquest clericalisme i reaccionarisme exacerbats d'alguns dels membres més destacats de l'Escola Mallorquina es pot trobar documentat en la nombrosa correspondència de Costa i Llobera que va incloure Bartomeu Torres Gost en un llibre sobre Costa publicat a la Biblioteca Balmes l'any 1971. Es tracta de l'obra *Miquel Costa i Llobera (1854-1923): itinerari espiritual de un poeta*, en la qual les cartes escrites per Costa a Maria Antònia Salvà i a Ignasi Casanovas palesen un viu sentiment de decepció —diguem-ho així— arran dels esdeveniments de la Setmana Tràgica. El classicisme de Costa i Llobera, aquella defensa de l'ordre literari (la 'forma' per damunt de tot!) contra l'anarquia (literària, política...) que ve de Barcelona s'expressa en la canonització de la rima i la retòrica com a sistema de primera magnitud per expulsar del parnàs literari qui no accepti aquesta 'contenció' que ha de tenir tota expressió literària que aspiri a 'aprofundir l'obra del senyor damunt la terra'. Costa i Llobera esdevé així, com diu Joan Fuster (pàg. 57 de *La literatura catalana contemporània*), el mestre de 'l'eurítmia, la proporció, la correspondència, la simetria pròpia de l'organisme vivent, la qual es manifesta bé en els conceptes, o bé en els compassos prosòdics, o bé en síl·labes i tons'. Vet aquí tres trets de l'Escola Mallorquina que són consubstancials en la seva forma d'entendre el fet poètic: 'versificació', 'retòrica' i 'artificiositat'.

'Hi ha, evidentment, en totes aquestes concepcions un fort component polític que sovint es camufla de 'etèria lluita cultural' quan, en el fons, no és més que una aferrissada defensa d'un estatus de classe que se sent amenaçat per la irrupció del moviment obrer i de la pagesia. La Revolució Francesa ha fet tremolar tots els fonaments del vell règim, del poder de l'Església. Costa i Llobera i Maria Antònia Salvà, terratinents i rendistes, senten a prop l'alè del moviment anarquista i socialista. La lluita contra el modernisme, l'atac a les concepcions literàries de la 'bohèmia anarcoide' del Principat no són més que una expressió de la soterrada lluita de classes cultural que hi ha en aquell moment històric'.

Imposició legal, política, de creences

“És més fàcil legalitzar certes coses que no legitimar-les” (*Chamfort* [Nicholas-Sebastien Roch], 1741-1794, moralista il·lustrat francès).

Imposició política, violació de pobles

“No és pas afer dels homes polítics el d'imposar llur veritat” (Henri Amouroux, *1920, periodista i historiador occità).

“Hi ha gent que no vol que s'escrigui, es parli o es pensi en català, són els mateixos que no volen que es parli, s'escrigui o es pensi” (Antonio Fraguas Forges, nat 1943, dibuixant humorístic progressista foraster).

“*Dès lors le français s'implante en maître, et dès lors le chroniqueur aux récits imaginés et savoureux s'efface devant le scribe rivé à une formule, et l'on ne trouve presque plus de récits naïfs du temps présent, et l'historien ne recueille guère plus que des faits sans intérêt et sans couleur...*” (comentari de l'abbé Torrelles, francòfon incondicional, 1912, sobre els decrets d'imposició legal del francès).

“No sols sou enemics de la vostra salvació, ans àdhuc impediéu que tants milers de pobles creguin i se salvin; i no solament els en els qui ja cremen en els focs eterns a causa de la vostra crueltat, de les espases i de les altres maneres de llevar la vida amb les quals heu posat fi a una tan immensa multitud d'homes, sinó també els qui han evitat la vostra espasa cruel, donat que, a causa de les vostres maldats, amb prou feines, o mai, creuran de veritat .... Per això sofrireu suplicis gravíssims, no solament per la vostra perdició, sinó també per aquells als quals sostraguéreu el període de conversió i penitència en ocasionar-los una mort intempestiva i els trametéreu directament als turments dels inferns, i també per aquells qui, a causa dels vostres pèssims exemples, miraren amb odi la fe i, així mateix, per l'ultratge a tota l'Església Universal i, igualment per la blasfèmia contra Déu” (Fra Bartolomé de las Casas/Bartomeu Casaus denuncia amb valor els cruels genocides espanyols).

La religió a la força es degrada i l'erra

“Cristià per força no plau a Déu” (Refrany català).

“¿Què és pitjor, un heretge (una persona equivocada) o un inquisidor (un que vol imposar per damunt de tot el dogma, la versió oficial, la rutina)? Al meu parer l'inquisidor és pitjor perquè no tolera la llibertat amb què Déu ens creà, ni dona temps a l'evolució espiritual d'altri, i pretén jutjar i actuar com si ell fos Déu, i, a més d'anar errat compta amb la força bruta del poder i de les majories sociològiques i pot destruir veus valuosos en confondre-les amb heretges, com la de descobridors, profetes o científics, savis i cristians de debò que viuen la fe en comptes de glaçar-la en dogmes de mera verbalització; i tot des de l'absoluta supèrbia -el pitjor dels pecats-, i crueltat. Allà on l'inquisidor triomfa, com a Espanya, la terra queda en tenebres, plena de maldat i de terror” (Autotitació).

“La religió que és imposada amb la violència es converteix en política” (Cardenal Lercaro: ho diu algú que ho deu conèixer perquè la seva església ho ha fet sovint i massivament al llarg de la Història).

“La teocràcia és el pitjor dels governs. Si devem tenir un tirà, és millor un baró lladre que un inquisidor. La crueltat del baró pot adormir-se de vegades... Però el inquisidor que confon la seva pròpia crueltat i la seva ànsia de poder amb la veu del Cel ens turmentarà infinitament, perquè ens turmenta amb l'aprovació de la seva consciència” (Clive Staples Lewis, 1898-1963, novel·lista cristià nordirlandès).

“*A Dios rezando pero con el mazo dando* / A Déu resant però amb la maça pegant” (Proverbi castellà amb tocs repressius de violència inquisitorial).

“No em sent obligat a creure que el mateix Déu que ens ha dotat amb seny, raó i intel·lecte hagi intentat de fer-nos-en bandejant l'ús” (Galileo Galilei, 1564-1642, astrònom italià acaçat per la Inquisició).

“Quins horrenos sentiments pot inspirar l'esperit de la religió!” (John Fox al “Llibre dels Màrtirs”, tot referint-se a la matança de St. Bertomeu de protestants per catòlics).

“No obligeu mai els vostres súbdits a canviar de religió. La

violència no serveix mai per a persuadir els homes sols serveix per tal de fer-los hipòcrites” (François de Sallignac de la Mothe, Fénelon, 1651-1715, escriptor francès).

“Durant els últims mil sis-cents anys l'Església ha acaçat dos grups de persones: les que no segueixen els ensenyaments de Jesucrist, i els que sí els segueixen” (Will Durant, 1885-1967, historiador i escriptor estatunidenc).

“L'integrisme religiós té més de polític que no pas de religiós: és una eina de poder del Poder constituït (estatal i eclesial)” “Cadascú fa de sa vida el que vol, el que pot o el que sap i els altres podem ajudar-hi o no, però no dir a algú el que té prohibit (a no ser que sia directament perillós per a l'altri). Tanmateix, tot el que fem sempre anirà entrelligat amb tot i amb tothom, i les conseqüències de tot allò bo o dolent que fem poden i solen ser infinites, per això convé ser molt responsables i pensar molt bé les coses en qualsevol tema. No té sentit que cap grup (religiós o antireligiós) imposi les pròpies creences o dogmes als qui pensen distint via legal, perquè la mateixa raó de ser de la fe és convèncer abans que vèncer: no hauria de ser política, sinó simplement creença. Sóc partidari de l'Estat aconfessional estil EUA (que no és igual que l'Estat laic com el francès ni que l'Estat criptoconfessional com és l'espanyol)” (Autotitació).

Fanatisme i mort

“Tem... a aquells que estan llests per a morir per la veritat, ja que per regla general fan morir molts altres amb ells, sovint abans que ells, i de vegades en lloc d'ells” (Umberto Eco, *1932, escriptor i comunicòleg).

“La víctima del fanatisme descobrirà que com més fort sien els motius que pugui al·legar per obtenir pietat, menors seran les seves probabilitats d'assolir-la, perquè el mèrit de la seva destrucció consideraran que augmenta en proporció al sacrifici de tot sentiment de justícia i d'humanitat” (Charles Caleb Colton, 1780-1832, poeta anglès).

“Totes les oligarquies del passat han perdut el poder

perquè es tornaren estantisses o bé massa molles... En la nostra societat, els qui millor saben què està succeint són alhora els més allunyats de veure el món com és realment. En general, a major comprensió, major auto-engany... Sols creuen en la conquesta del món els qui saben que és impossible. Aquest peculiar relligat d'elements oposats -coneixement amb ignorància, cinisme amb fanatisme- és un dels trets distintius de la societat oceànica... Així, el Partit refusa tots els principis... del moviment socialista, i pronuncia la condemna tot just en nom del socialisme... El Ministeri de la Pau s'ocupa de la guerra; el de la Veritat, de les mentides; el de l'Amor, de la tortura, i el de l'Abundància, de la fam... Són exercicis de *doble pensar*” (“1984”, novel·la escrita el 1948, Georges Orwell, pseudònim d'Eric Arthur Blair, 1903-1950, escriptor antitotalitari anglès i lluitador antifeixista a Catalunya).

Dinàmica de la imposició política

“Podem dir que han estat ben emprades -si s'escau lícit parlar bé del mal- aquelles crueltats que són exercides una sola vegada, amb l'objectiu de fonamentar i afiançar el domini, i no són repetides ja més (...) Mal emprades són, en canvi, les que, poques al principi, van acreixent-se en lloc de minvar amb el decurs del temps. Els qui fan ús de la primera mena (de crueltat) poden, amb ajut de Déu i dels homes, posar algun remei a llur situació, tal com succeí a Agatocles; els altres és impossible que s'hi mantinguin” (Niccolò Machiavelli, a “*El Príncep*”, cap. VIII, llibre inspirat en la figura de Cèsar Borja i Ferran el Catòlic).

“Un presoner assolia l'estadi final d'ajustament a la situació del camp quan arribava a canviar la seva personalitat fins al punt d'acceptar les valors de la GESTAPO” (*Individual and Mass Behavior in Extreme Situations*, Bruno Bettelheim, 1903-1990, psicòleg infantil i escriptor austríaco-estadunidenc).

Manca de mitjans coercitius

“Les innovacions (de Savonarola a Florència) fracassaren tan aviat com la gent

començaren a perdre la confiança en ell perquè mancava dels mitjans coercitius per mantenir fermes els qui havien cregut i per fer obeir els incrèduls” (Niccolò Machiavelli, a “*El Príncep*”, cap. VI, llibre inspirat en la figura de Cèsar Borja i Ferran el Catòlic).

“La manera més ràpida per fer callar algú que creu tenir raó és penjar-lo. Els homes recorren a la parla únicament quan no tenen poder per a forçar la pròpia convicció sobre els altres” (Lin Iutang, 1895-1976, escriptor estatunidenc d'origen xinès).

Imposició d'un estil de vida

“L'egoisme no consisteix a viure com tu creus que has de viure, sinó a exigir als altres que visquin com tu” (*Oscar Wilde*, 1854-1900, escriptor irlandès).

“Els sexes s'alienen, arrossegats a fora de llur connexió. L'identitat es trenca, l'ego no pertany a enlloc, roda convulsivament al voltant dels propis problemes, vol aprofitar-se i venjar-se de la gent. Orfe de pare, superflu, inútil, desconsolat. Desarrelat, desmotivats, ridiculitzats, degradats. Les feministes es revolten furiosament en insinuacions ideològiques de suposada *supressió* (masclista), llançades sobre tots aquells qui no ballen segons llurs dogmes, i contra la realitat que no sempre sap ajustar-se a llur ideologia. Llurs principis destructius s'han de convertir en balança de totes les vides, en la realitat sencera, que desafortunadament, sovint, de manera delictiva, evadeix l'urpa que li llancen” (*Spiegel*, diari alemany, 1996).

Devoció i maldat

“En política, com en religió, hi ha devots que manifesten llur veneració per un sant desaparegut, i fan de la seva tomba un santuari del crim” (Thomas Babington Macaulay, 1800-1859, historiador, assagista i estadista anglès).

<http://www.cronica.cat/home.php> <http://www.congrecatalanista.cat/>

<http://webs.racocatalla.cat/cat1714/>

<http://blocs.mesvilaweb.cat/mrocar/>

Vergès a Algèria

Cap a inicis dels anys 20 el cònsol francès a la Indoxina colonial era Raymond Vergès. El seu casament amb la vietnamita Khang, però, li va costar el càrrec. Aleshores van optar per establir-se a l'illa africana de Reunió, d'on era fill Raymond Vergès. I en aquest departament francès de l'oceà Índic és on va néixer el 1925 Jacques Vergès. Des de ben menut va conèixer de prop la discriminació i altres episodis racistes. El cineasta Barbet Schroeder, autor d'un documental sobre Jacques Vergès, diu: «Vergès va viure en l'estranya tessitura de sentir-se colonitzat pel seu propi país».

Malgrat detestar el colonialisme europeu, el Vergès adolescent va esdevenir un enamorat dels lliurepensadors de la revolució francesa. Tant és així, que amb 17 anys es va embarcar cap a la metròpoli per a unir-se, en el decurs de la segona guerra mundial, a les Forces d'Alliberament de Charles de Gaulle. Es negava a confondre la França imperialista amb la França de les llibertats.

Prompte va descobrir que el lllindar entre el bé i el mal és molt tènue. Va ser el 1957 quan, acabat de llicenciar d'advocat, Vergès fou destinat a Algèria, en un moment en què l'independentisme sacsejava aquest territori francès d'ultramar. Vergès es va adonar de l'enorme repressió que França hi desplegava, amb l'ús de mètodes semblants als dels nazis. D'aquesta forma de procedir, que anys més tard va ser ratificada pel general francès Paul Aussaresses i altres alts comandaments desplaçats a Alger, n'estava al corrent François Mitterrand, ministre de justícia d'aquell període. La defensa de Djamil Bouhired, que havia estat brutalment torturada en una comissaria d'Alger, fou un dels primers dels processos judicials que Vergès va assumir. Tot apuntava que aquesta guerrillera independentista, acusada d'haver comès atemptats en els quals hi van deixar la vida civils, seria condemnada a mort. Arran d'això, el jove advocat va desplaçar l'afar més enllà del jutjat. Calia decantar l'opinió pública a

favor de l'acusada i internacionalitzar el conflicte. Es va tractar d'una contraofensiva política coneguda com a *défense de rupture*, consistent a fer erigir l'acusador en acusat de mantenir un sistema injust. Per tant, va ser precis acusar el jutge de ser el representant legal d'una situació indigna. Aquest no reconeixement de l'autoritat d'un tribunal es produeix quan el diàleg no és possible perquè els valors de l'acusat i del jutge són antagònics. I és que per Vergès, la justícia sempre està preparada per defensar l'ordre establert.

Amb l'absolució de Bouhired, Vergès va aconseguir mostrar les clavegueres d'una França fosca i va posar en entredit els fonaments de la societat colonial. Per això Vergès no va dubtar a titllar Mitterrand de «criminal de guerra». L'estratègia judicial va funcionar perquè es va basar en una *défense de rupture*. La *défense de connivence*, en la qual les parts accepten els principis des dels quals s'enjudicia el cas, és la via més sensata. En casos com els de Bouhired, on els referents de l'acusat i del jutge són tan oposats, la persona culpabilitzada viu escindida entre la seva ideologia i la de l'acusació. Llavors, la connivència judicial és per Vergès «la història d'una derrota (...) pidolar comprensió no condueix sinó a desastrosos fracassos». I és que l'advocat francès recalca que si una societat reconeix un cert nombre de llibertats democràtiques i les viola, «els acusats tenen el deure de cridar la societat a l'ordre dels seus principis».

Vergès no ha deixat mai de ser notícia arran de la seva posterior clientela (el nazi Barbie, el terrorista Carlos, Slobodan Milosevic...). Schroeder pensa que Vergès no ha superat la intensitat de l'etapa d'advocat a Alger: «i s'ha passat la vida intentant repetir-la».

Quim Gibert,
Coautor

d'*Elogi de la transgressió*

Valenta intervenció de Pere Felip i Buades a favor del Diari de Balears, de l'OCB i de les revistes de la Premsa Forana

En el darrer Ple Ordinari del Consell de Mallorca, l'incombustible Pere Felip i Buades (portaveu de la Unió d'Associacions de Mallorca i col·laborador de L'ESTEL) va tenir una brillant intervenció, defenent a capa i espasa, l'excel·lent trajectòria en pro de la normalització lingüística del Diari de Balears, de l'OCB i de les revistes de Premsa Forana, pels quals sol·licita més suport econòmic per part del CIM.

Vet aquí el text íntegre de la seva intervenció:

Punt nombre 10. Proposta de modificació del Pla Estratègic de subvencions del Consell de Mallorca per a l'any 2009.

Honorable senyora presidenta, honorables senyores i senyors consellers. La Unió d'Associacions de Mallorca, referent a aquesta qüestió, desitja exposar el que segueix:

En línies generals, la nostra entitat està d'acord en l'organigrama de subvencions que presenta el conseller d'Hisenda i Innovació, senyor Antoni Alemany i Cladera (que, sigui dit, ens sembla un bon economista i un polític honest).

Ara be, al nostre criteri, hi ha tres partides que consideram insuficients, molt insuficients. Son les destinades al Diari de Balears, a l'Obra Cultural Balear i a la Premsa Forana, i per suposat direm per que:

DIARI DE BALEARS. El suplement Cultural-Domical L'Espira (de 8 planes), que òbviament, és una eina molt important per potenciar el procés de normalització lingüística, i que, a més duu impregnada una excel·lent qualitat periodística, pensam que la quantitat que li ha estat assignada (161.000 euróns) és pobre, massa pobre. Aquesta quantitat, segons la nostra opinió, si ens adonam que L'Espira consolida la quota de lectors de premsa en català, és un rosegó, és una mica. Per altre part, no cal oblidar i vosaltres ho oblidau, senyores i senyors de l'Equip de Govern del Consell, que Diari de Balears, és l'únic

diari que s'edita en llengua catalana a les Balears i, per suposat, mereix un poc més de respecte a l'hora de concedir-li subvencions.

OBRA CULTURAL BALEAR. Aquesta entitat, dins de la nostra cultura, te un carisma i una credibilitat guanyada a pols, fomentant, al més alt nivell, la divulgació de la llengua catalana i la cultura de les Illes balears avalada per més de 35 anys de donar "la mare de totes les batalles" en favor de la normalització lingüística. L'Obra Cultural Balear, sense cap dubte, és sinònim de prestigi, i la seva labor ha de ser reconeguda, per això consideram ben insuficient (per la gran feina que venen realitzant) que li destinin solament 160.000 euróns. La nostra entitat sol·licita que aquesta quantitat sia augmentada considerablement.

PREMSA FORANA. Les publicacions periòdiques editades a la Part Forana de Mallorca, apart que cada dia agafen més força, asseguren l'ús de la llengua catalana. Però se les pot millorar. Se les pot millorar a tots els nivells! Per això, urgeix que s'augmenti la miserable subvenció que els heu concedit de, simplement 65.000 euróns, ja que si dividim l'esmentada quantitat entre les publicacions que tenim a la part forana, aquesta subvenció queda en una subvenció de misèria. Som de la opinió que s'ha d'augmentar i molt aquesta quantitat, que no està a l'altura ni molt menys!

Esperam que l'Equip de Govern, que presideix la Sra. Francina Armengol, tenguí en compte i valori, amb coherència, la nostra argumentació i no la deixi dins un sac foradat.

Acampallengua, i ja en van deu!

Els dies 23 i 24 de maig de 2009, els Joves de Mallorca per la Llengua tornam a organitzar una nova edició de l'Acampallengua, la gran trobada de joves (i no tan joves) per reivindicar l'ús normal de la llengua catalana en tots els àmbits de la societat. L'Acampallengua va començar l'any 1997 a Inca i va tenir continuïtat en anys successius (Santa Ponça 1998, Alcúdia 2000, Felanitx 2001, Binissalem 2002, Pollença 2004, Porreres 2005, Esporles 2006 i Son Servera 2008). Durant aquests anys s'ha convertit en una de les principals manifestacions juvenils que tenen lloc anualment a Mallorca. El creixement continu de participants, any rere any, així ho testimonia. La participació a les mobilitzacions que s'han convocat demostra que els joves es mantenen fermes pel que fa a la defensa de la llengua catalana. A la darrera edició, a Son Servera, tot i la pluja intensa d'aquell cap de setmana s'hi varen arribar a concentrar prop de 8.000 persones.

Aquesta edició serà la desena edició de l'Acampallengua i a més serà l'inici de les activitats per commemorar el quinzenès aniversari de l'entitat, que es celebrarà el proper 1 de juliol.

Aquesta vegada la població escollida ha estat Sa Pobla. La població és de fàcil accessibilitat gràcies al tren. A més, disposa d'unes infraestructures impressionants: centres culturals, espais esportius, casals de joves, etc. També és un poble molt participatiu, cosa que farà que totes les entitats s'involucrin plenament en l'organització de l'activitat.

L'Acampallengua, a més, intentarà incidir, com sempre, en la població no catalanoparlant i contribuir a que els novvinguts s'integrin i aprenguin la llengua pròpia de Mallorca.

L'Acampallengua serà, com els altres anys, un espai de participació: tallers, competicions esportives, etc. Un espai de relació entre sectors socials molt diversos, amb la participació de joves de tot el territori lingüístic i de totes les cultures que conviuen a Mallorca. Un espai que mostrarà que totes les manifestacions culturals es poden fer en català, des de les més cultes fins a les més populars, des de les més modernes fins a les més tradicionals. I serà també un espai de reflexió i d'intercanvi d'idees: xerrades, debats, taules rodones, etc.

El moment clau de l'Acampallengua serà la discussió i l'aprovació, en assemblea, d'un manifest en el qual es demanarà a les institucions públiques i a la societat civil que s'impliquin a favor de la normalització de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears.

L'activitat cultural central tornarà a ser, com cada any, un concert de música amb les formacions més punteres del panorama artístic català, que es farà el dissabte 23 de maig. A més, al llarg de tot el cap de setmana hi haurà la Mostra de Grups Joves, la Mostra de Cantautors, la festa infantil, actuacions i una ballada popular. Grups d'una gran diversitat d'estils tornaran a demostrar la qualitat de la música que es fa en aquests moments en català.

L'Acampallengua vol ser un espai de participació i de compromís amb la nostra llengua. Vol indicar el camí cap a on ha d'anar el procés normalització lingüística, que ha de menester un reforçament entre els joves. Vol també presentar una visió jove sobre la Mallorca del futur, una Mallorca on la llengua serà el nexa d'unió entre els novvinguts i la resta d'habitants de l'illa.

Joves de Mallorca per la Llengua

C. del Pare Bartomeu Pou, 31 · 07003 Palma · Tel.: 971 723 299 · Fax: 971 719 385

Adreça electrònica: info@jovesllengua.cat

La guerra de les llengües

Una escola de Cornellà anima els nins a parlar català al pati

Ben fet! Un cartell com aquest hauria d'existir a totes les escoles i instituts dels Països Catalans! I si a Madrid, la capital europea del nazisme, el lladrocini i el racisme, s'empenyen; idò que es fotin!

Reproduït de www.e-noticies.cat 21/04/2009

Recomanen parlar en català al pati

Les monges d'una escola de Cornellà recorden que "vivim a Catalunya" i diuen que "és bo" pels nens.

L'escola Betània de Cornellà, destinada a nens de 4 a 10 anys, ha col·locat un rètol on s'indica que "al pati parlem en català", segons informa el digital La Voz Libre. El rètol, situat al cantó de l'accés a la zona d'esbarjo, sembla haver molestat a alguns pares.

El centre és de caràcter religiós, i una de les monges responsables va declarar que "cal comprendre que aquest centre és d'immersió, no? És una escola d'immersió catalana, tal com dicta la Generalitat. Nosaltres, per a facilitar als nens el fet que parlin en català, ja que sabem que la majoria són de famílies castellanoparlants -això es respecta sempre-, hem col·locat aquest rètol abans de sortir al pati, no té cap altre secret". "Cal ajudar als nens que s'acostumin a parlar en català, encara que sempre que vulguin poden parlar en

castellà", ha afegit, a més de deixar clar que "ningú s'ha queixat des que s'ha posat el cartell, fa ja un any, perquè tots sabem que vivim a Catalunya i és lògic que es parli la llengua d'aquí, veritat?".

En aquest sentit, Elvira Fuentes, de la Asociación por la Tolerancia de Catalunya, assegura que "esta práctica de forzar a los niños a hablar catalán en los patios atenta contra la privacidad de las conversaciones". Además, señala que "la Generalitat, a través de las subvenciones, controla los centros privados concertados y les imponen el trágala de la lengua hasta extremos. Invaden la esfera privada de las personas porque saben que si les dejan libertad se expresan espontáneamente en un idioma que, precisamente, no es el catalán".

Espoli fiscal

Entesa i ERC inicien la campanya d'una forma espectacular: ZP i Rahoy són uns xoriços!

Entesa i ERC han iniciat la campanya de les eleccions europees amb un cartell espectacular i formidable que presenta els principals líders de l'imperialisme espanyol (ZP + Rahoy / Rahoy + ZP) com uns vulgars xoriços forasters que roben la cartera als castigats contribuents mallorquins. Sí, senyor! Ara anam! Vatua s'ase! Foc a sa caldera, s'ha dit!

Mentre el PSM es dedica, una vegada més, a perdre el temps i la llet pasturant pel rostoll fent la puta i la Ramoneta i embullant fil fins al darrer moment com ja van fer amb la candidatura d'Unitat, Entesa i ERC van per feina i ja han convocat una concentració davant la delegació colonial d'hisenda per a dissabte dia 25 d'abril. Motiu? Protestar d'una manera ferma i contundent contra l'espoli fiscal amb què des de fa anys el front nacionalista espanyol (PP+PSOE) empo-

breix les colònies d'ultramar. Lema? "MADRID ENS ROBA. JA N'HI HA PROU!"

Es pot dir més fort però no més clar!

Que vos agafassi el VOT per l'INDEPENDENCIA=LLIBERTAT com si fos una rosa que regaleu a TOTS i TOTES? podria jo i tu rebre un REGAL MES PREUAT QUE LA LLIBERTAT? i més barat IMPOSSIBLE!!!, tant poc estimeu als familiars, amics i veïns que no sereu capaços de regalar-los una papereta que representi el deixar d'ésser ESCLAUS? tant, tant, tant estimeu als nostres BOTXINS? que direm als amics i coneguts?

SOS Racisme, on sou?

Avui a Catalunya i cada vegada amb més freqüència, pel sol fet de ser català i de viure en la nostra llengua i en la nostra indiosincràcia particular és fàcil trobar-se en situacions de discriminació. Que demanes un tallat al bar? -*No te entiendo!* Que vols un entrepà de pernil dolç? -*Hablame en español!* Algú podria pensar que són casos aïllats, que no val la pena amoïnar-s'hi ni parar-hi esment; però la realitat és que situacions com les del tallat o el pernil dolç són cada vegada més freqüents i es produeixen cada vegada més virulentament per qui decideix fer vida completament en català a Catalunya. Qui no recorda el cas de la metgessa del Prat acomiadada per visitar els seus pacients en català o la presentadora de televisió a la qual varen fer fora d'un bar a crits de *catalu-fa, estamos en España!*? Són només dos exemples mediàtics indicatius de la pressió a la que fa temps ens tenen sotmesos a casa nostra, situacions que perfectament es podrien definir com a actes racistes vers la cultura del país. Sabem que és un tema espinós i que de segur serà criticat per més d'un; però també hem de saber-nos amb la ferma convicció que ens mou l'imperatiu moral d'un poble que demana simplement poder exercir com a ciutadans de ple dret, poder viure en normalitat i que, en cas de no ser així, poder disposar d'un recolzament legal que ens empari quan aquests drets siguin vulnerats. Cal denunciar-ho, cal dir-ho i repetir-ho fins a l'extenuació perquè nosaltres som el poble ras i cap polític no tindrà la valentia de fer-ho, vivim des de fa temps sota una pressió insuportable i que va *in crescendo* i només nosaltres, el poble pla, tenim la dignitat i l'orgull de parlar com no parlarà cap representant polític lligat a masses condicionants i compromisos.

Així doncs avui ens hem aplegat davant la seu de SOS Racisme per fer paleses algunes coses: Llegint la declaració de principis de SOS racisme hi posa clarament que *SOS Racisme basa la seva actuació en la denúncia del racisme en totes les seves cares, entès com la discriminació i la segregació per raons de color de*

pell, d'origen, religioses o culturals i diuen també caminar cap a *la convivència en un marc d'igualtat, garantint la cohesió social i desmantellant així la ideologia racista que impregna la nostra societat*.

La perpexplitat, però, arriba quan un català intenta cursar una denúncia per un acte racista contra la seva persona, llavors li responen que és impossible si l'acte de racisme ha estat contra un català; que, simplement, diuen, no es considera racisme.

Denunciem doncs, **en primer lloc**, la injustícia flagrant d'aquesta situació de discriminació diària a la que estem sotmesos els catalans que decidim viure i exercir com a catalans i que ens hem de sentir sovint intimidats, arraconats i, en definitiva, discriminats per pretendre viure en català a Catalunya per determinats sectors de la societat que adopten una actitud xenòfoba i bel·ligerant cap a la llengua i cultura pròpies del país.

En segon lloc denunciem també la omissió d'ajuda de les institucions que haurien de vetllar pel dret dels seus ciutadans a poder viure dignament en la seva llengua en el seu àmbit natural i en concret de SOS Racisme, una entitat que diu lluitar contra el racisme i la discriminació en totes les seves formes, inclosa la cultural, però que paradoxalment és còmplice del racisme anticatalà defugint qualsevol mena de denúncia de qui el pateix i fent distincions precisament per raó d'origen, llengua i cultura.

SOS RACISME!!

SOS CATALUNYA!!

- Després de llegir el comunicat de denúncia, els entregarem un plec amb un recull d'articles de premsa de casos de racisme anticatalà esperant que en el futur obrin horitzons i admetin i ajudin absolutament a tothom que pateixi una agressió racista.

Nosaltres Sols!

<http://jovesuncat.blogspot.com/>

<http://www.unitat.cat/>

Per una televisió sense fronteres, necessitam el vostre "si"

Acció Cultural del País Valencià ha engegat una campanya que considerem important: **una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) d'àmbit estatal anomenada "Televisió sense fronteres: l'espai de comunicació de les llengües catalana, euskara i gallega"**.

Una incitativa que respon a l'intent de trencar l'espai comunicacional català. Perquè no podem veure tv3 al País Valencià?

QUÈ ÉS UNA INICIATIVA LEGISLATIVA POPULAR (ILP)?

Una ILP és una iniciativa ciutadana per aconseguir l'aprovació d'una llei mitjançant la recollida de signatures.

És només a través d'una ILP d'àmbit estatal que podem reclamar que es respecti el dret dels mitjans de comunicació d'emetre en català a tot l'àmbit dels Països Catalans.

QUI L'AVALA?

Persones de reconegut prestigi que fan d'impulsors del projecte: **els tres presidents de la Federació Llull –Jordi Porta, Jaume Mateu i Eliseu Climent-, el president de l'IEC Salvador Giner, Jordi Pujol, Pasqual Maragall, Heribert Barrera, Jordi Carbonell, Joan Rigol, Ignasi Riera, Joan Laporta, o els abats de Montserrat i Poblet**, entre molts altres.

PER QUÈ AQUESTA ILP?

Principalment, per posar solució a l'intent de l'actual Govern valencià de tancar TV3 al País Valencià, a través de la plena legalització de les seves emissions. Però també per assolir el reconeixement legal de l'existència de les realitats lingüístiques i culturals catalana, basca i gallega i dels seus respectius espais de comunicació.

QUAN TEMPS TENIM?

En un màxim de **9 mesos** per a recollir un mínim de **500.000 signatures** vàlides en el conjunt de l'Estat espanyol.

LA TEVA COL-LABORACIÓ ÉS MOLT IMPORTANT. PER AIXÒ ET

PROPOSEM QUE ET FACIS FEDATARI I RECULLIS SIGNATURES PER TIRAR ENDAVANT L'ILP "TELEVISIÓ SENSE FRONTERES".

COM ET POTS FER FEDATARI?

Qualsevol ciutadà de l'Estat espanyol pot col·laborar en la campanya, molt senzillament: fent-se fedatària. La persona que recull signatures es diu fedatària, que vol dir que dona fe que les signatures recollides són reals.

Per a fer-ho només heu de seguir tres passes:

1. **Enviar un correu electrònic** a fedataris@acpv.cat confirmant que voleu ser fedataris (en el termini dels 10 dies següents a rebre a aquest correu i donant-nos les vostres dades completes, incloent-hi el document d'identitat).

2. **Emplenar una declaració jurada** que ACPV us enviarà un cop confirmeu que voleu ser fedataris i la podeu **retornar a ACPV signada original amb una fotocòpia del vostre document d'identitat**, de dues maneres:

1. **Per correu postal a ACPV:**

**Edifici Octubre – ACPV
Campanya ILP
Sant Ferran, 12
46001 València**

2. **Lliurar-la a la seu nacional d'Òmnium Cultural:**

**Diputació, 276 principal
08009 Barcelona
de 10h a 21h**

perquè puguem enviar tots dos documents a la Junta Electoral Central.

3. Un cop fet això, des d'ACPV us avisaran de quan tindreu **disponibles els fulls de signatures i el manual de fedatari** que podreu recollir a la seu nacional d'Òmnium Cultural.

Més informació:

fedataris@acpv.cat o www.acpv.cat

FEDERACIÓ LLULL

New Age, Nova Era un camí que ens duu al benestar físic i psíquic

Sentim parlar de la “New Age” o Nova Era i no sabem molt be de que parlen, la “Nova Era” és un gran despertar cultural i una nova encarnació de valors, és un nou moviment social que inclou esports, oci, salut, diatètica, gestió de negocis, relaxacions, medicines, relacions. Es donar forma i crear una societat millor, més humana i que pugui viure amb harmonia amb ella mateixa, i amb la naturalesa. Aquí intentarem esbrinar que fem els que ens dedica'm a activitats dins aquest àmbit.

Com diem la Nova Era és un ressorgiment d'un nou paradigma basat amb uns valors i amb un estil de vida que s'aparta d'una visió només material i racional de la vida. Es una resposta de les noves formes de sentir la vida, d'unes necessitats d'harmonia, d'integració i de felicitat en tots els nivells.

Nosaltres treballem, com a terapeutes i amb les nostres consultes, cursos, teràpies i tècniques que estan encaminades a aconseguir una unificació de la persona valorant els components afectius i emocionals de cada un, intenta'm allunyar l'angustia i l'estrès a través de solucions simples que son fàcils d'entendre.

Son activitats molt respectuoses amb els gustos de cada un, agrupa tendències modernes com el pensament ecològic, la igualtat, el cultiu de l'harmonia. Es el ressorgiment de lo sagrat, d'un nou estat de consciència. Fan referència a la unificació, integració i descobriment personal, a la connexió de la persona amb ella mateixa i amb tot el que l'envolta. Dona un sentit autèntic i una presa de consciència a nivell holístic, interrelacionat, connectat amb tot i amb tots.

La resposta de la persona que treballa dins aquest paradigma descobreix nous valors, sa modifiquen les pautes del seu treball, de les seves relacions, de la salut, del seu consum, augmenta l'autoestima, l'autovaloració...entra dins un nou estil de vida molt més significatiu i gratificant.

Reduïm als mínims la duressa, la discòrdia i els trastorns que acompanyen als períodes de can-

vis personal i socials, com els que vivim ara, perquè siguin menys dolorosos, es pot aprendre a conduir els canvis i podem cooperar per fer-los més fàcils i més productius.

Aquestes activitats venen derivades per les insatisfaccions viscudes per la persona dintre de la societat que vivim, no es tractar, com ens vol fer creure la societat, que tot es comprar, vendre, desitjar, consumir, estalviar i pagar hipoteques tota la vida, movent-se per incentius econòmics, sinó que es donar un nou punt de mira a les nostres necessitats que és veuran transmutades amb els nostres canvis personals i lo que regirà a la persona seran altres necessitats més interiors i més importants. Neix, eixí, un nou estil de vida

Dins aquest canvi de paradigmes troba'm una preocupació per lo ecològic, per les noves tecnologies, pels productes ecològics, naturals, vegetarians. La salut, la malaltia i la medicina entren també ja que s'han oblidat la íntima relació que te la ment amb el cos, amb la salut i amb la malaltia. Son noves portes que s'obrin a lo femení, son models de comportament i de pensament humanistes que tenen en compta la religiositat i la espiritualitat però com a model de comportament, es conèixer que el principi de tot està en totes parts i que totes les parts estan dintre d'un tot.

Precursors han estat Einstein que amb les seves idees ha influenciat aquest nou paradigma amb la unió de la ciència i la religió. Carl Rogers amb la seva teràpia centrada en el client. Helen Shuman i el seu curs de Miracles.

Bibliografia: Juan Carlos Gil “New Age” Ed. Herder, Barcelona 1994

Caterina Jaume, treballadora social.

Eva Galmes psicòloga
Despatx a Manacor i Palma
hores concertades
Tl: 689 689 886

Independentisme

L'Espanya xoriça ens empeny cap a la independència

Crònica - Política catalana

El català empenyat, les quatre veges i la independència

Barcelona - Dilluns, 20 d'abril

No cal gaire olfacte polític per saber-ho. Només cal parar l'orella a les tertúlies de les ràdios i les televisions o llegir els columnistes dels principals diaris. Un paraula destaca per sobre de totes: Independència.

Si l'any passat va ser el de la desafecció, situació ben descrita pel president Montilla, aquest està sent el del desencany definitiu. Ho afirmen fins i tot tertulians provinents de la dreta espanyolista, com Manuel Milián Mestre, que ahir va declarar que “la situació era molt greu” i que no li estranyaria gens que l'independentisme pugés fins a cotes mai vistes a Catalunya. Que no s'enganyi ningú. La pròxima campanya girarà a l'entorn de la paraula independència. De símptomes n'hem acumulat molts durant els últims anys. Primer va ser allò del català empenyat, l'home que veia com un rere l'altre anaven caient els serveis que l'Estat hauria de prestar amb eficàcia a Catalunya. Les carreteres, els trens, l'electricitat i l'aeroport van marcar un punt d'inflexió, que també podria ser de no retorn. Tot i que fins ara el català empenyat semblava no estar disposat a traslladar la seva indignació al mapa electoral, sembla que les coses estan canviant. Els primers a intuir-ho van ser els convergents. I no precisament per tenir un bon sentit de l'olfacte polític, sinó per haver experimentat abans que ningú les conseqüències de creure's les paraules de Zapatero. Aquell famós pacte

de la Moncloa ha estat una pedra a la sabata que Mas només se n'ha començat a desempallegar quan ha començat a funcionar la Casa Gran. I prova que la idea de la casa gran, que busca recuperar empenyats propis i aliens, ha funcionat, és la versió que ha proposat Joan Puigcercós com a plataforma d'ajuda a la seva candidatura a les pròximes eleccions. Un intent de robar decebuts del PSC i ICV, però també un intent d'evitar la marxa d'alguns dels seus. Tot i que les dues iniciatives són positives, l'únic problema fins ara és que segurament no han estat prou contundents. Per això ha cobrat tanta importància l'article publicat divendres a l'Avui per Joan Carretero. Parla clar l'exconseller de governació i això és el que els catalans li valoren. Sense anar més lluny, a l'enquesta de la web d'aquest diari el 82% dels internautes declaraven ahir que votarien una candidatura inequívocament independentista. Faran bé, doncs, els dos partits catalanistes de prendre nota d'aquestes reaccions perquè com va dir ahir el president Pujol ja no en fem prou amb “quatre veges”..

Reproduït de www.tribunacatalana.cat

Mossèn Josep Serra i Esclusa

L'any 1973, Mn. Serra va ser designat capellà del barri de Sta. Eulàlia de Berga, que aleshores era una barriada marginal com tantes altres de l'època franquista, i que li permeté predicar amb un exemple de senzillesa i humilitat, donant sense esperar res a canvi. Amb la seva modèstia es va guanyar la confiança de tot un veïnat.

Entre altres iniciatives va fer que es creés la Associació de Veïns, la qual avui encara podria servir com a model, ja que ha disposat de diverses seccions actives, com per exemple la d'enterraments o la d'ensenyament del català, de la qual ell n'era el professor. Un professor altruista i incansable, ja que sense cap tipus de retribució va donar classes dels nivells A, B i C durant més de vint anys, dos dies a la setmana, i sense mirar la procedència dels interessats, ja que era feliç veient que persones d'altres països tenien interès per aprendre la nostra llengua.

Tot i la gran tasca que duia a terme, Mn.

Serra no acceptava honors. Segons ell, els mèrits corresponen a col·lectius, i no a una sola persona. Per això, va declinar el Premi a la Virtut i, més tard, no va acceptar que se li concedís el Premi Ciutat de Berga a la Cultura Popular.

Coherent amb la seva forma de veure les coses, Mn. Serra no va voler mai que es publicuessin els seus escrits, ni les seves gairebé tres mil poesies. I és que el seu món era fer de capellà, ensenyar el català, ajudar el pròxim i, si li quedava temps, cuidar l'hort.

Mn. Serra va morir el passat dia u d'abril, pocs mesos després de celebrar les noces d'or sacerdotals i havent dedicat la seva vida a donar sense demanar. Això ha fet que molts hi haguem quedat en deute. Jo mateix sóc un dels molts que li estem agraïts. De no haver coincidit amb Mn. Serra, avui la meua vida seria diferent. Gràcies mossèn, pel que heu fet per nosaltres, per la nostra ciutat i pel nostre país.

Jordi Camps i Domènech

Manipulació terminològica

"Animal Farm", by G. Orwell, included the satirical line "All animals are equal, but some animals are more equal than others"...

"La semàntica creativa és la clau al govern contemporani; consisteix a parlar en llengües estranyes per temor que el públic entengui inconvenientment prest l'inevitable" (George Will, *1941, famós periodista estatunidenc).

"Igual com societats decauen, l'idioma també decau. Les paraules són utilitzades per a disfressar l'acció, no pas per il·luminar-la: alliberen una ciutat tot destruint-la. Les paraules estan per marejar, d'aquesta manera en temps d'eleccions les persones votaran solemnement contra llurs propis interessos" (Gore Vidal [Eugene Luther Vidal Jr.], *1925, famós escriptor heterodoxe estatunidenc de cognom català).

"Si un matí passejàs a la part de dalt de les aigües enfront del riu Potomac, els titulars que llegiríem a la vesprada serien: "El President no sap nedar" (Lyndon B. Johnson, 1908-1973, 36è president dels EEUU).

Molts mèdia (pressionats per altes instàncies? per por de l'islamisme?) que de seguida diuen terroristes a qualsevol i per suposat als bascs, eviten aquest nom a tota costa quan els terroristes són islàmics. En tal cas són "milicians". Només els falta dir "heroicos milicians".

<http://www.gencat.net/benestar/societat/convivencia/immigracio/index.htm>

Voluntariat per la llengua: <http://www.cpnl.org/immigracio/>

Immigrants catalanitzats: <http://www.nasdebarraca.com>

www.altresandalusos.org

<http://www.casalargentino.org/>

<http://www.immi.cat/>

<http://www.moronfuelle.blogspot.com/>

«CataloniaAcord» : <http://www.cataloniaacord.org/cds.html>

<http://www.directe.cat/opinio/diego-arcos/que-hi-ha-en-joc-amb-la-immi->

gracio-estrangera-als-paisos-catalans

Text didàctic per a espanyols i immigrants: "Razones para la independencia de Cataluña": <http://www.freewebs.com/nacioncatalana/>

Un vincle de consells lingüístics en quant als que intenten ensenyar el català als romanesos:

<http://www.gencat.net/benestar/publica/pdf/EI%20romanes.pdf>

La solució: fer-nos forts sense caure en el salvatgisme ni el desordre.

Immigrants benvinguts. Colons go home.

"Per a defensar les causes nobles ja hi ha molts d'homes, però Catalunya només ens té a nosaltres" "Catalans!: Catalunya!" (Francesc Macià).

"...han reduït (els catalans) a lluitar per totes les causes, menys per la seva" (Jordi Romaguera).

"...és un bon català aquell que es descatalanitza...per a ser, cal que no sigui" (Manuel de Pedrolo, autor d'"Algú sota l'altre").

Nosaltres no els vam cridar: van venir. Mai ningú no atraca en català: són forasters i no el saben ni el volen parlar, els atracadors i assassins. Ens roben i assassinen gent indefensa autòctona i després hem de pagar a l'Estat perquè dugui la policia, també forastera, per a acabar, segons ens diuen, amb el crim. Pagam per partida doble en béns materials i espirituals aquesta invasió de delinqüència de fora. Que retornin els delinqüents forasters al país d'origen. Tenim dret a viure en pau

Parlar en l'actual context de "mestissatge" és, *de facto*, simple neoliberalisme cultural i lingüístic: el "mestissatge" que s'imposarà és, essencialment, el promociat comercialment des dels *mass media* que controla el capital financer, és a dir, genocidi cultural per als més desprotegits jurídicament (nacions i llengües sense Estat propi, o sigui, "*sense papers*")

Els independentistes, en general, no coneixen gaire l'autocrítica ni el treball d'integració envers els immigrants, per

tant, per aquest camí, cada volta tindrem més immigració sens integrar. És el resultat de la inconseqüència i la frivolitat dropa dels independentistes. Entre repetir les mentides imbecils del Política-ment Correcte o anar contra la història i contra l'economia (com fan els anti-immigració), hauríem de trobar un punt raonable, profitós i creatiu

L'Exèrcit espanyol té prohibida l'entrada de ciutadans comunitaris, la qual cosa suposa que deu ser il·legal. Tanmateix, per allò de l'"idioma comú" i "la madre patria" accepta com a soldats professionals gent hispanoamericana, la qual cosa no sé si és legal amb les lleis de la Comunitat Europea, diria que no (en el futbol no ho seria).

L'índex de catalans a l'exèrcit espanyol està cap al 3%. Al l'ex-Jugoslàvia, quan encara estava unida, més del 60% eren serbis, actualment a l'Estat espanyol la majoria són castellans i andalusos, clar: els "nostres serbis".

Al 95% dels municipis amb més immigració del País Valencià guanya el PP. Hi ha tongo i tots callen

"L'autèntic destructor de les llibertats de les persones és qui distribueix entre elles els incentius, els donatius i els beneficis" (Plutarc de Queronea, ca. 46-c.120, assagista i historiador biògraf).

La immigració romanica massiva. Unes consideracions.

Tenim que:

-La majoria de grups romanesos han estat comprats pel PP i van a les manis del PP per tot allò més bèstia i carcamal. Els deuen clientelitzar via subvencions.

-Han creat un "Partido Rumano" (sembla que vinculat a la dreita romanica) que està contra l'ensenyament del valencià als romanesos (molts romanesos adults et miren malament si els parles valencià).

-A causa de les condicions de vida sovint precàries o miserables, l'habitatge s'ha disparat, els salaris han baixat i la delinqüència i marginació han pujat. Això permet que la màfia immobiliària con-

tracte romanesos per apallissar okupes, com fa unes setmanes ha passat a Castelló (on quasi el 20% de la població és ja romanica).

-Tot plegat això fa augmentar la xenofòbia i l'agitació anti-immigració de l'extrema dreita i de l'espanyolisme lolailero pertot les nostres terres. E2000 ha començat a traure regidors, mentre l'esquerra només repeteix els tòpics de sempre, se separa del sentir de la gent i a més ni treballa a penes entre immigrants.

-Romania, amb Polònia i Alemanya, foren els tres Estats més antisemites de l'època nazifeixista, la qual cosa tampoc no invita a fer-se massa il·lusions sobre el grau de tolerància psicològica de molts romanesos.

A Castelló han empadronat romanesos i polonesos a pobles que podien perdre, en magatzems, en cases buides, més de 100 a Càrites Castelló, fins i tot a l'Hospital Provincial.

La Diputació convoca una reunió per a les associacions d'immigrants però sense fer-la pública, per tant només van els "representants" en connivència, com l'Associació Romanica. Subvenció de 60.000 euros per a un "representant" tan analfabet que ni tan sols parla bé el romanès (però té un escorta que l'acompanya allà on va, un gitano romanès). I on van a parar tants euros? Potser a vots en sobre tancat? Però ningú no investiga res. Clar que el Cap de l'Audiència que va canviant de jutge a Fabra tenia un familiar directe endollat a l'Ajuntament de Castelló amb paga de luxe, fa no molts anys, fins que el jubilaren després de muntar un cacau considerable quan digué que "el valenciano tenía que extinguirse como se han extinguido otros idiomas". I per què no us extingiu vosaltres? Seria més saludable per al Planeta Terra.

Ha estat un "pucherazo" salvatge i l'oposició sembla tan inútil o està tan grogui que no en diu res.

Això és una democràcia o és una simple monarquia bananera?

Nemesio Suárez: Barco de rejilla!

El personatge de la foto és **Nemesio José Suárez González** (Galdar, Las Palmas, 1946), director de l'Aeroport de Son Sant Joan des de 2006 i responsable de l'esbucament de les cases de Son Mosson. Tot i viure a les illes des de 1974, no ha abandonat l'actitud típica dels alts funcionaris forasters que es passen per la regata del cul el patrimoni i la llengua dels mallorquins. Suárez és el darrer d'una llarga llista de directors d'aeroport, tots forasters (Pedro Meau-

rio, Dionisio Canomanuel, etc) digitats directament des de Madrid, que estan condemnats a sofrir mentre siguem una colònia d'Espanya.

Reproduït de www.dbalears.cat

ARCA exigeix el cap del director de l'aeroport

L'entitat vol la destitució de Nemesio Suárez i denuncia a la Fiscalia l'en-derroc de les cases de Son Mosson per part d'AENA

Laura Morral | 22/04/2009 |

"Una sèrie de personatges que no saben res de l'Illa, ni de la seva cultura ni de la seva llengua ens han robat, a tots els mallorquins, una part del nostre patrimoni. En demanam la destitució innoble perquè ni respecten ni estimen el nostre país". Amb aquestes paraules del secretari d'ARCA, Joan Pasqual, l'associació féu notar, ahir, la seva indignació: la destrucció premed-

itada per part d'AENA de les cases de Son Mosson, una possessió del segle XIX de gran valor patrimonial, ha estat el punt d'inflexió. Així és que els representants d'aquesta associació han presentat una sol·licitud al Ministeri de Foment i a la direcció estatal d'aeroports per tal de demanar la destitució de l'actual director de Palma, Nemesio Suárez. "Ha ignorat les propostes i les alternatives que hem estat fent", recri-minà el seu president, Pere Ollers.

Enfront de la crisi, la por pot impulsar la creativitat?

La por, reguladora del nostre entorn social, està sota control però a qualsevol moment hi ha l'amenaça que ens exploti a la cara. De què, què ens fa realment por? «Fer fills avui? Ui, hi cal pensar dues vegades amb el món que ve!». Qui mai no ha sentit aquesta frase? Gairebé una il·lustració de la por del desconegut que tenalla les nostres societats europees en l'any 2000, que en vist la història mai no han estat tan segura. Sí, en les nostres societats totalment integrades, on la taxa de mort per homicidi, per exemple a França, és de 2 per 100.000 avui, mentre que era de 150 fa 400 anys, en les quals l'esperança de vida ronda els 80 anys, en què la sofrença física ha reculat radicalment, en què la mort ja no ronda més i on els parts dramàtics són més que l'excepció, la por intensa de l'inconegut és un element major que sembla justificar l'esfondrament demogràfic que experimenta Europa, societats que no es reproduïen més o a males penes. El cara a cara dels individus d'una societat amb el futur es pot fer sigui sobre el mode

d'una projecció de la construcció d'una societat millor, sigui sobre la por del desconegut. En el primer cas, aquesta societat produeix noves generacions nombroses, com fou el cas durant les trenta glòries a França, grosso modo de 1945 a 1975, aquesta tendència acompanyant-se a més en general d'una caiguda de la taxa de suïcidi. Molts hi veuen abans de tot factors econòmics i socials, la qual cosa és sens dubte vera, però n'hi ha prou per explicar una certa confiança en el futur que permet d'investir-lo plenament. Es tracta sobretot de la implicació d'aquests factors com a influent en la intensitat d'aquesta por col·lectiva, d'aquestes pors de l'inconegut futur, sempre presents i fundadores de tota societat, dels seus valors i de les seues regles.

Les crisis de debò afavoreixen la confiança

En aquest període de crisi econòmica mundial, de moment molt més fantasmada que realment soferta, tots els ingredients són reunits per a l'explosió final i el desencadenament de violència

i d'autodestrucció esperada, quan totes les construccions socials no semblen en mesura d'oposar-se prou a aquesta por màxima, quan semblen a la vora de la timba, sense eixida. I què? I res o tan poc actualment. Paradoxalment, la dinàmica negativa de civilització a Occident que es llegeix en l'evolució llarga de la seua demografia no canvia gaire per ara, però la por legítima vinculada a la crisi podria ser aquesta por constructiva que empeny a la creativitat, i a la fi fa creure en el futur, tan poc racionalment com la por fantasiejada podia crear el pànic seguretari. Les vertaderes crisis, anotades als llibres d'història, són les que creen al final les dinàmiques positives de confiança, mentre que els períodes de calma històrica són els qui creen al cap i a la fi aquestes pors irracionals. Com si hi hagués, en la dinàmica de les societats, pors col·lectives que separen els individus, la por dels altres, i d'altres que unissin, quan estrènyer les files és necessari per tal d'encara-se al perill, veritable funció de la por fisiològica.

Cap al conflicte generacional?

És probable que les nostres societats sortiran d'aquesta crisi en un període en el qual els banquers restabliran la confiança entre ells, en què als clients dels banquers els farà l'efecte que formen part del mateix món que aquests, en què els veïns se saludaran i les càmeres de vídeo vigilància seran més poques, tot plegat encara que el nivell de vida hagi disminuït, fins i tot si la taxa d'homicidis s'ha disparat, seguint la tendència americana o sudafricana. Bàsicament, la novetat del nostre temps reposa sobre la base de la fractura generacional induïda pel baby boom a França, que ha nascut i ha viscut en un període d'especial confiança, sense precedents en la història, ja que han passat uns 60 anys entre la guerra mundial i la gran depressió del 2009. Qui sap com els nostres Narcisos envellits contestaran a les amenaces principals, a l'apocalipsi anunciat, mentre que les generacions posteriors, que han començat de néixer el

Doblatge, franquisme que perdura

“És inadmissible que l'administració no vetlli pel dret dels catalanoparlants a veure el cinema en català en la mateixa mesura que els hispanoparlants el veuen en espanyol”

La futura llei de cinema que pensa impulsar el conseller Joan Manuel Tresserras d'acord amb la qual el 50% de les còpies de totes les pel·lícules que s'estrenin a Catalunya hauran d'estar doblades o subtitulades en català està provocant un gran nerviosisme en els sectors vinculats a la indústria cinematogràfica. És una llei justa –encara ho seria més si el doblatge fos només en la llengua pròpia de Catalunya– que pretén acabar amb el totalitarisme lingüístic imposat per Franco l'any 1941 –seguint els decrets de Mussolini a Itàlia i de Hitler a Alemanya– i garantir el dret dels catalanoparlants a veure les pel·lícules en la seva llengua en el seu país, però el sectors de la distribució i de l'exhibició són com la Conferència Episcopal Espanyola i els organismes estatals de l'esport: per a ells no passa el temps. Van viure encantats amb Franco i, trenta-quatre anys després de la seva mort, volen que tot continuï exactament igual. En donen fe les declaracions de Camilo Tarrazón, president del Gremi d'Empresaris de Cinemes de Catalunya, al diari *Avui* mostrant-se totalment contrari al desenvolupament de la llei i dient que els catalanoparlants no han de poder veure les pel·lícules

en català perquè el dret a triar la llengua al cinema “no existeix”.

La notícia, tanmateix, no és que el senyor Tarrazón sigui capaç de dir aital barbaritat, sinó que no es ruboritzï en dir-la. La seva argumentació és aquesta: “No és veritat que existeixi aquest dret. Jo no puc triar la llengua de l'*Avui*. Ni la de la *La Vanguardia*. Tele-5 no la puc veure en català. TV3 no la puc veure en castellà. Per què una quota del 50% al cinema, quan la quota no hi és en molts altres àmbits?”. Al senyor Tarrazón no li passa pel cap que la comparança està fora de lloc per raons òbvies. L'*Avui* i la *Vanguardia* són diaris que es venen en la llengua original en què estan escrits, no hi ha cap manipulació posterior. I pel que fa a TV3 i a Tele-5 també emeten en la seva pròpia llengua, per això la primera projecta les pel·lícules doblades al català i la segona a l'espanyol. A partir d'aquí, l'espectador tria quin mitjà vol consumir; i si és TV3 qui projecta en català la pel·lícula que ell voldria veure en espanyol sempre tindrà la possibilitat de llogar-la o de comprar-la en DVD. I és que una pel·lícula no és una empresa, és una obra artística, i l'administració té el deure de protegir-la de la manipulació. Un exhibidor cinematogràfic és com un galerista, exhibir una obra no li dona dret a manipular-la. I si l'administració n'admet la manipulació lingüística, aquesta s'ha

d'atènyer a la llei; i la llei diu que a Catalunya hi ha dues llengües oficials: català i espanyol.

Jo, com a persona que estima el cinema, no estic a favor del doblatge, si més no en les pel·lícules per a adults. Però entenc que mentre aquest existeixi és inadmissible que l'administració no vetlli pel dret dels catalanoparlants a veure el cinema en català en la mateixa mesura que els hispanoparlants el veuen en espanyol. Per altra banda, l'argument-amenaça del senyor Tarrazón pronosticant que les companyies nord-americanes deixaran d'estrenar les seves produccions a Catalunya perquè pagar el doblatge al català no els surt a compte és per morir-se de riure. El doblatge d'una pel·lícula costa entre 6.000 i 30.000 euros i la recaptació a taquilla d'un títol mitjà, com ara *Darkness* o *Minority Report*, només a Barcelona, oscil·la entre els 150.000 euros i els 600.000 euros en les dues primeres setmanes d'exhibició. Qui renunciaria a aquests guanys per no gastar-se'n només 30.000?

Que fàcil que era tot quan governava Franco, oi, senyor Tarrazón? Sí, ja sabem que avui dia tothom es declara antifranquista, però hi ha antifranquistes que en l'època de Franco vivien molt bé.

Víctor Alexandre

He rebut aquesta resposta del Parlament Europeu referent a la no existència oficial del català a la seu d'aquesta institució.

Dear Mr Dube

I refer to your message concerning your appeal to the European Parliament on the Catalan issue.

Please note that the European Parliament, owing to the restrictions imposed upon it by the European Treaties, has no authority to intervene in the domestic affairs of member states.

Therefore, we regret not being able to take position on the matter you raised in your message.

Yours sincerely,

Benvolgut Sr Dube

Em refereixo al seu missatge respecte al seu recurs davant el Parlament Europeu sobre el tema català.

Tingueu en compte que el Parlament Europeu, a causa de les restriccions imposades pels Tractats europeus, no té autoritat per intervenir en els assumptes interns dels Estats membres.

Per tant, lamentem no poder prendre posició sobre la qüestió que va plantejar en el seu missatge.

Atentament,

Lògica pura

Com aquell esportista que guanya una cursa perquè és el que està més ben preparat i el que té més tècnica; Com aquell professional ben remunerat que manté la seva feina perquè se l'ha guanyat amb l'esforç... Política-ment parlant, també ens cal saber aplicar i tenir l'obligació moral davant de la nostra mare Catalunya, de fer costat als millors defensors de la pàtria: La mare que ens ha fet grans i on hem viscut, que ens ha creat com som, la que ens estimem i la que els espanyols varen convertir amb la seva ramera ja fa 300 anys. Per fi s'ha gestat i ha nascut al llarg d'un prenyat madur i sofert ple de patiments i pactes de silenci, boicots, espies i traïcions, per fi doncs tenim a un col·lectiu de patriotes valents, tenim líders amb capacitat de victòria, preparats amb una oratòria contundent davant les injustícies permanents de l'imperio, definitivament, catalans de pedra picada i capaços. Per descomptat que no em refereixo a les màquines de parlar funcionaries que tenim a la Generalitat. Aquests, més aviat són els incapaços i a més, amb mental-

itat d'esclau. Per fi doncs, existeix l'eina que faltava: una força política per tots aquells que estimen Catalunya com la seva mare. Res a veure amb tots aquells que diuen que l'estimen amb la finalitat d'aconseguir la cadira o la poltrona.

Ara estem a la graella de sortida. És el moment oportú. Tenim el cotxe a punt, tal i com deia el president de Catalunya-acció, el Sr. *Santiago Espot*, a la sala d'actes de l'hotel "Comptes de Barcelona" el dia 16 d'abril a la presentació del seu llibre titulat "**Discursos a la nació**" i al mateix temps, es va fer la presentació oficial del partit independentista "**Força Catalunya**".

Doncs com deia el Sr. *Santiago Espot*, tenim el cotxe a punt, però ens falta la benzina. Saben? Només perquè m'entenguin: A un servidor de vostès, com a molts d'altres, cada mes, ens costa molts diners la militància per Catalunya, hores de feina, desplaçaments, reunions i compromís. Sóc dels que pago i ajudo a la meua pàtria perquè deixi de ser la ramera d'Espanya, perquè me l'estimo i vull el millor pel futur dels meus fills. Neces-

sitem vots i gent compromesa a l'efecte de que el Sr. *Santiago Espot* pugui sortir per la T.V. catalana i davant de tot el poble pugui dir amb veu ben alta: "S'ha acabat el bròquil!" L'objectiu és la independència! I ja ho tenim al sac i ben lligat. És la única alternativa, ja que totes les altres fórmules estan esgotades i el poble català està políticament cremat. O ara o mai.

Som transversals, tenim les portes obertes a tothom com ja fa molts anys que ho estem pregonant, no volem sentir a parlar de dretes ni d'esquerres, estem oberts a aquells que juguen net i als valents que es mullen i prediquen amb l'exemple.

Als traïdors i als espies els penjarem pels collons si fa falta, el mateix que ha fet la Castella profunda involucionista amb aquells catalans que no han combregat amb les seves hòsties i que eren un referent de progrés assenyat i democràtic.

Cal que tots els col·lectius i partits independentistes facin pinya defensant

la mateixa causa i seguint la lògica pura. Cal donar suport als més ben preparats i als més valents; Penseu que l'egocentrisme i el super individualisme portarà a la total desaparició de Catalunya.

Ens cal prendre el model de *José Martí*, líder de la independència cubana, quan deia quina era la fórmula més eficaç per fer front als espanyols. En un famós article titulat "L'art de combatre" afirma: Es combat sobretot quan els que han estat netejant les armes i aprenent a marcar el pas en els exercicis parcials i invisibles, en organitzacions aïllades i callades, es posen tots dempeus a la vegada, amb un sol ànim i un sol fi, cadascú amb el seu estendard i els seu emblema, i tots ells, a la llum del dia, inicien una marxa que se sent i es veu darrere de la bandera de la pàtria".

Aquesta referència del líder cubà ha estat extreta del llibre de *Santiago Espot* que recomano que llegiu.

Companys... com diu el cantant *Raimon* "s'ha acabat el bròquil".

Joaquim Pugnau Vidal.

Són dues coses: Carod i carotisme

En la història d'Esquerra ahir va ser un dia molt important. Josep-Lluís Carod Rovira va cedir el relleu a Joan Puigcercós, fet que obre sens dubte una nova etapa. Carod ha portat Esquerra a governar i a uns resultats excel·lents, històrics, per a tot l'independentisme. Però també l'ha portada a un cul-de-sac i a un cicle electoral de pèrdua d'influència que sembla que encara no ha tocat fons. Per això ahir al vespre, en sentint els discursos dels dos protagonistes, el dubte era de saber si el carotisme prosseguiria sense Carod, o si Puigcercós tenia un projecte diferent al cap. Potser tot plegat no passa d'escenografia i prou. Carod es mereixia una retirada amb honors, traca i banda de música i ahir li la van facilitar. Si és així, convinc que no era el dia d'aixafar la guitarra i temps hi haurà de fer-ho. Però la pregunta de fons és si Puigcercós es partidari de mantenir les línies mestres del

carotisme a tot preu o si pensa que el preu que Esquerra paga ja és massa car. Perquè el mal no és de noms. No és Carod exactament qui fa baixar electoralment Esquerra, una elecció darrere una altra, i qui ens desil·lusiona, a molts de nosaltres, sinó la política que Carod proclama com a única possible per al seu partit. Aquesta política que ahir li féu dir que el primer problema nacional dels catalans era avui la crisi econòmica (!?), sense ni tan solament dignar-se a fer un pobre esment de l'espoli sistemàtic d'Espanya, dels dèficits de finançament i d'infraestructures o de l'ofec econòmic de la Generalitat mateixa. La mateixa política que el portà a menystenir els qui posen el país al davant del fet de ser d'esquerres o de dretes qualificant-los de 'amalgama anideològica'. Mantenir-s'hi, mantenir-se en això que Esquerra ha repre-

sentat aquests darrers anys, és una opció legítima, i potser coherent i tot, però em fa l'efecte que ja no és gaire útil per a ells, i encara menys per al país. I tanmateix aquesta fou l'opció que amb la vehemència de les grans ocasions va defensar Carod insinuant amb molta claredat que el pacte amb Puigcercós tenia com a contrapartida de no trencar el govern passarà què passarà (amb el finançament, amb l'estatut o amb què fòra). Dit això, ara és l'hora de Puigcercós: vejam què farà...

Vicent Partal
Reproduït de
www.vilaweb.cat
director@vilaweb.cat.

A fer pinya pel català... Televisions en català a tot el territori lingüístic

Com sabeu aviat arribarà la TDT que permetrà la recepció de més canals de televisió. Curiosament, l'arribada d'aquesta tècnica en lloc de proporcionar que les principals televisions en català es vegin a tot el territori lingüístic farà que cada cop quedin més empetitides i sense possibilitat d'anar més lluny de l'àmbit autonòmic o local.

En efecte, ja sabem que la reciprocitat en la recepció de canals entre Catalunya i el País Valencià és **A fer pinya pel Català...** gairebé impossible en aquests moments. A Catalunya del Nord tallen les televisions del Principat. Els acords entre Catalunya i les Balears seran de mínims i de la Franja de Ponent no se n'ocupa gairebé ningú.

Davant d'aquest panorama cal reaccionar ràpida-

ment. En els pròxims mesos ens hi juguem molt. Necessitem un espai televisiu propi en català si no volem ser un poble i una llengua residual.

És per això que XARXA DE CONSUMIDORS AMB LLENGUA engega aquesta campanya, tot esperant la vostra col·laboració. Es tracta d'enviar una carta al ministre d'Indústria, Turisme i Comerç d'Espanya perquè ell en té la clau tècnica. D'altra banda, creiem que l'Estat ha de prendre cartes en aquest tema de les televisions en català i que no s'ha de deixar tot a mans només a mans de les autonomies.

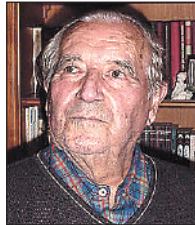
Si us plau entreu a: <http://www.indexcat.cat/somdeumilions/campanya.htm>

Seguiu-ne les instruccions i envieu-la.

PASSA-HO ALS TEUS CONTACTES!!!

Poesia

Tornarem tenir eleccions

CLIMENT GARAU I SALVÀ

Sa persona en el món ve,
Com els altres poblador,
A fi de engrandir-lo,
Eixamplant lo seu entorn.
Però molt diferents són,
En altura, intel·ligència,
D'això se'n treu conseqüència,
Com aquell cavall trotón.

Quan venen eleccions,
Els qui són caps de partit,
Prometen amb un fort crit,
Coques, bunyols i torrons.
Zapatero i Rajoy
Aquests tot dos s'han passat,
Han promès, tot reformar,
Invertir molts de milions.

S'hauria d'investigar,
Sa vida d'en Zapatero,
Amb a quin treball, florero,
Sa vida va dedicar,
De ell mai se'n va parlar,
Perquè cap ombra feria,
Se tirà dins sa política,
No s'atura de xerrar.

Lo mateix que un ruixat,
D'aigua que ve a les sordes,
En Rajoy mos fa es comptes,
Si ell en surt senyalat.
"Es camp serà ben cuidat,
Ses fàbriques en producció",
Jo li diria senyor:
Anau ben equivocat.

A viure a la folgança,
La gent s'ha acostumat,
El camp ha abandonat,
L'hi ha perdut sa confiança.
El jovent a pres la marxa,
En es turisme servir,
Allà se pot divertir,
És feina que a ningú cansa.

A davant s'evolució,

Que a dins Mallorca se viu
Molta gent dona motiu,
Tots tenen ordinador,
A fer vida de senyor,
Els pares l'han ensenyat,
Del camp l'han alliberat,
Pel motiu d'estimar-lo.

Avui el qui viu més be,
és el qui vol treballar,
Molts de diners guanyarà
Electricista, llanterner
Sa feina que va a fer,
A devers vint euros s'hora
I d'aquests ben pocs se'n troba,
Pateix que els ha de mester.

Dins cada poble hi havia,
Sa dotzena de ferrers,
I altre tant de fusters,
Tota sa feina feria.
Altra tant de barberia,
Afaitar i cabells tallar,
Un dins cada poble hi ha
I t'assenyalen el dia.

Diuen que tenen coratge,
Els partits que entraran,
Tot ho notificaran,
Que no res mos farà falta,
Posaran sa marxa llarga,
Pitjant s'accelerador,
Sabran el fre, posar-lo?
Els farà molta de falta.

Es clero i es capital,
Que Jesús crucificà,
Es mando van agafar,
Cap moment no l'han deixat
Els qui a ells s'han enfrontat
Molt poc tems han resistit,
Ells han deixat es fregit,
Perquè pudent els tornà.

Qui bé s'està no's moga... Adagis 270 anys després (V)

Continue una sèrie que tinc oberta des de fa ja dos anys i mig i que em servirà per a reiniciar esta interrupció temporal del blog: una selecció dels adagis i refranys valencians compilats per Carles Ros en l'any 1736. Ens apropem al final i ja toquen les lletres o, p i q:

Ovelles bobes, per hon va una van totes.

Pescador, ò caçador, ò fam, ò fred, ò calor.
Per mòlt que tu esties rich, no olvides al pobre amich.
Prop de un home descuidat, sempre trobaràs un gat.
Per no perdre los esplets, l'home assenyat no vol plets.
Per lo diner balla el gosset.
Pera tot hi ha remei, sinó és per a la mort.
Primer són mos dents, que mos parents.
Pescador de canya, mes perd que guanya.
Pensa el lladre, que tots són com ell.

Quant la puta fila; el rufià debana; y el notari pregunta: à quants estam del mes? mals estan los tres.
Quant voldràs dir mal dalgú, mira primer qui eres tu.
Qui no bat en juliol, no pot batre après quant vol.
Qui sembra en camí real, perd lo grà, i lo jornal.
Quant aniràs de camí, no vatges sens pa ni vi.
Qui sopa mòlt à la nit, no dorm assossegat al llit.
Qui escudella d'altre espera, no la pot menjar sencera.
Qui tropeça en un lloch pla, en lloch aspre què farà?
Qui te cuchs, que peli fulla.
Qui no pot segar, espigola.
Qui no vol pols, no vaja a l'era.
Qui primer va al moli, primer mol.
Qui be 'està, no és mogui.
Qui molt parla, molt erra.
Qui mal va, mal acaba.
Qui calla, atorga.
Qui romp lo vidre, que'l pagui.
Qui mòlt corre, prest para.
Qui no sembra, no cull.
Qui en nins se gita, cagat se lleva.
Qui mes te, mes vol.
Qui no sia pera casat, nonganye la dona.
Qui sen duu la carn, que s'emporti l'os.
Qui te llengua, a Roma va.

Quant mes moros, mes ganància.
Qui te la terra, te la guerra.
Qui juga en lo carbó, s'ha d'embrutar.
Qui escup al cel, en la cara li cau.
Qui tel pare alcalde, segur va al jui.
Qui tot hi vol, tot ho perd.
Qui paga descansa.
Quan lo mal es de mort, sols lo morir és remei.
Qui per si no te cervell, com pot donar bon consell?
Qui no arrisca, no pisca.
Qui canta en la taula,
y s'orina en lo llit, no tel seny complit.
Qui te diners, te tot adrés, y la filla del rei si la volgués.
Qui canta, sos mals espanta.
Qui la pensa, la fa.
Qui fuig de Déu, corre debades.

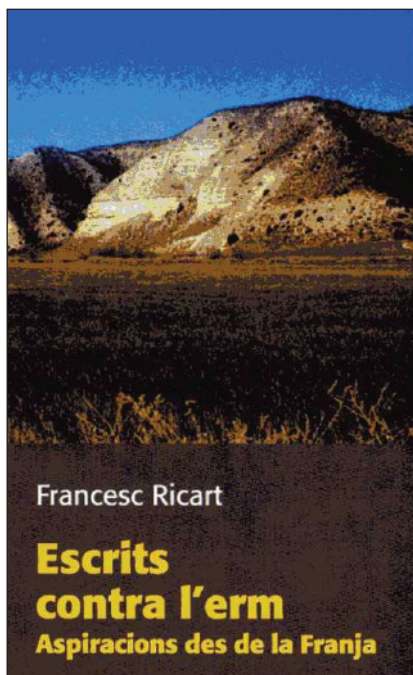

Llibres

Escrits contra l'erm: una aproximació a la Franja de Ponent

Amb aquest títol altament metafòric, però molt representatiu del que representa per a l'autor la seva part de país, Francesc Ricart ens ofereix un recull d'una vintena llarga d'articles sobre la Franja de Ponent. Recordeu que la Franja de Ponent és la part de Catalunya que, actualment, és d'administració aragonesa i que és un dels pocs llocs en què el català no té cap mena de reconeixement oficial. La Franja inclou part de l'Alta Ribagorça, la Baixa Ribagorça, la Llitera, el Baix Cinca, part de la Ribera d'Ebre, part de la Terra Alta i la Matarranya.

En el llibre de Ricart trobareu reflexions i referències que ens poden ajudar a comprendre el, com diu l'autor, poc o molt (depèn de com es miri) camí recorregut per la gent que ha treballat a les comarques més occidentals del país per la dignificació de la llengua i la cultura catalanes, que ha treballat en aquesta mena d'erm cultural en què han convertit aquestes comarques de parla catalana que actualment depenen de l'Aragó.

Els articles que hi trobareu han estat publicats en els vint-i-cinc anys darrers en diversos mitjans escrits del país: des de la publicació *Batecs* de la Franja a l'alternativa *Illacra*, passant per *Temps de Franja*, *L'Escletxa*, *Europa de les Nacions*, *El Triangle*... I s'hi tracten temes com la presència de la nostra llengua a l'ensenyament primari i secundari (que encara és optativa), el liti-gi de les obres d'art de la Franja, l'endarreriment una vegada i una altra de la llei de llengües del Govern d'Aragó, l'Estatut d'Aragó i la llengua catalana... Se'ns presenten persones significatives de la Franja, com Josep Galan, Jesús Moncada, Francesc Serés... Es reflexiona sobre l'autoodi i l'autoestima dels catalans, sobre certs *manifestos*... Tot plegat temes que giren al voltant del compromís cívic de l'autor envers la Franja i envers el conjunt del Paísos Catalans.

En definitiva, un llibret molt interessant, que ens ajuda a entendre un xic més una de les parts més oblidades del nostre país, ja que Francesc Ricart té una prosa fàcil, amena i, alhora, punyent i atrevida. La llàstima és que de Francesc Ricart a la Franja n'hi ha més aviat pocs i molts ja viuen lluny de l'erm per satisfacció d'aquells qui creuen que aquesta part del territori no és més que la Franja Oriental d'Aragó.

Nota bibliogràfica: RICART, Francesc. *Escrits contra l'erm. Aspiracions des de la Franja*. Calaceit: Iniciativa Cultural de la Franja, 2009.

Pere Mayans

'Feria de Abril'

La Casa de Andalucía provoca tot Mallorca i profana els siurells mallorquins

Els colonitzadors forasters que han invadit Mallorca no en tenen prou d'atacar el català a la sanitat i al món laboral; no estan prou satisfets d'atemptar contra el Sant Crist de la Sang i destruir-lo a base de martellades; no en tenen a bastament amb embrutar i sollar el silenci de les processions mallorquines amb saetas i d'altres esgarips pudents d'alcohol; etc. sinó que, a més a més, profanen els entranyables i prestigiosíssims siurells mallorquins al cartell que anuncia la BOTELLADA FORASTERA coneguda com FERIA DE ABRIL.

Per descomptat, aquesta nova provocació dels forasters no pot quedar sense resposta i des d'aquí feim una crida a tots els mallorquins, ja siguin de rel o d'adopció, a BOICOTEJAR aquesta FERIA immunda.

lobbyperlaindependencia.org

Mentida podrida

Prevenió, "pedaços", teatre, molt teatre, molts somriures, *aplicant mesures* per la reducció de CO2, en sentim moltes cada dia pels mitjans; Amics meus: Sabeu què és tenir sentit de la lògica? i visió sàvia del que ens ve a sobre? o acceptació de la realitat? El que veig és que impera la hipocresia o la mentida, la política de l'estruc o del campí qui pugui i la del no mullar-se davant la crua realitat. Un tema a tenir molt en compte és la tàctica dels musulmans respecte a la natalitat; amb famílies habitualment amb 10 i 12 fills. A Dinamarca, els immigrants musulmans constitueixen aproximadament el 5% de la població i consumeixen el 40% de les ajudes socials. No tenen cap respecte per les tradicions i costums autòctones i volen imposar o estan imposant obertament les lleis coràniques i no vull parlar de col·lectius similars.

La preocupant i la veritable contaminació de CO2 en el planeta terra, principalment, és

la natalitat, seguit dels especuladors, del terrorisme d'estat i del capitalisme corrupte. Multinacionals que esgoten els recursos de Colòmbia, Equador, Perú, Bolívia, Xile, Argentina, etc. Vaig tenir l'ocasió de poder parlar fa molt poc, concretament el dia 2 d'abril a la sala d'actes del CIEMEN a Barcelona, amb el Sr. Miguel Palacin Quispe, que és el coordinador general de les Organitzacions Indígenes, la C.A.O.I, i la situació és preocupant. El canvi del sistema capitalista que ens volen vendre és una mentida.

La comoditat, la poca consciència social del problema, la despreocupació, la covardia i el no implicar-se per part dels polítics que només defensen la seva poltrona, tot això, ens portarà a la llei de la selva. La destrucció de l'home per l'home.

(C.A.O.I. Coordinadora Andina de Organizaciones Indígenas) www.minkandina.org

Joaquim Pugnau Vidal

¿Vols deixar
de beure?
PODEM
AJUDAR-TE
Tel: 616 08 88 83

Alcohòlics Anònims

Llegeix i subscriu-te a

L'ESTEL

la revista dels empresaris

Tel. 971 85 85 80

Cuina

Trinxat de la Cerdanya

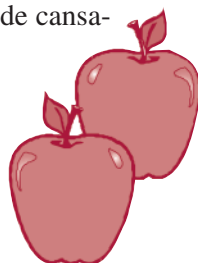
4 persones. 1 hora

Ingredients:

1 col verda d'hivern, 1 quilo de patates, 4 trossos de cansalada viada, 2 grans d'all, oli llard i sal.

Preparació:

1. Poseu una olla amb aigua al foc, quan comenci a bullir tireu-hi la sal, i la col, netejada i trosjada.
2. Peleu les patates i afegiu-les a l'olla, deixeu-ho bullir uns vint-i-cinc minuts fins que estigui tot cuit.
3. Escorreu be. Passeu la col i les patates a una cassola i tritureu-les amb l'ajut de l'escumadora, per tal que quedi ben barrejat.
4. En una paella amb una mica d'oli i una mica de llard, fregiu-hi els alls pelats; quan estiguin ben daurats, retireu-ho. Afegiu després la cansalada, fregiu be, fins que quedi ben fet Reserveu.
5. Poseu un xic d'aquest oli a dins de la cassola on hi ha la col i les patates, remoueu be.
6. En la paella on heu fregit la cansalada, i amb el greix que queda, poseu-hi tot el que hi ha a la cassola, formeu com una truita, daurant-la molt be per ambdues bandes. Quan estigui al punt, serviu-la de seguida amb el trossos de cansalada a sobre

Arròs a la catalana

6 persones. 55 minuts

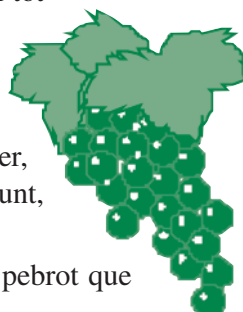
Ingredients:

1 pollastre petit i tendre, els menuts del pollastre, 200 g de sípia, 150 g de congre, 200 g. de calamars, 200 g. de llagostins o escamarlans, 18 musclos, 300 g. de tomates, 200 g. de cebes, 1 pebrot vermell, julivert, 400 g de pèsols esgranats, 600 g d'arròs (el doble en volum d'aigua) i oli

Picada: uns brins de safrà torrat, 1 gra d'all, sal i un rajolí d'oli

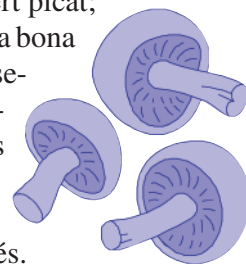
Preparació:

1. Socarrimeu i netegeu bé el pollastre, tal·leu-lo a trossos, salpebreu-lo i ofegueu-lo en una cassola de terrissa amb l'oli, afegiu-hi els menuts del pollastre trossets. Traieu-ho de la cassola i reserveu-ho.
2. Fregiu els llagostins o escamarlans i el congre. Després, reserveu-ho.
3. En la mateixa cassola i amb l'oli que hagi quedat, ofegueu la sípia tallada a trossos i els calamars; cal coure a foc lent, tot remonent de tant en tant. Deixeu que es cogui uns dotze minuts.
4. Quan els calamars estiguin sofregits, afegiu-hi les cebes picades finament; quan comencin a agafar color, afegiu-hi les tomates ratllades; deixeu coure lentament, per tal que s'evapori una mica d'aigua.
5. Quan estigui al seu punt, poseu-hi els trossos de pollastre reservats, el peix i els llagostins. Cal que li feu donar unes voltes, perquè tot quedi ben daurat.
6. Afegiu-hi els musclos ben nets i els pèsols esgranats.
7. Agregueu l'arròs, tot remonent per tal que es sofregeixi bé i no s'enganxi a la cassola. Afegiu-hi el pebrot (rostit al forn) a tires, quan sigui tot ben daurat. Aboqueu-hi l'aigua bullent i deixeu-ho coure a foc viu, si bé també podeu acabar la cocció en el forn.
8. Deixeu coure 18 minuts a partir de l'ebullició.
9. Abans de treure-ho del forn, afegiu-hi una picada feta en el morter, amb el gra d'all, la sal, el safrà torrat i l'oli. Quan estigui al seu punt, deixeu-ho descansar 5 minuts fora del foc.
10. Serviu-ho en la mateixa cassola, adornat amb les tiretes de pebrot que haureu reservat.

Lluç a l'antiga

Amb aigua i sal posarem a coure espàrrecs verds i pèsols. En una cassola sofregirem una dent d'all i una cullerada de julivert picat; abans que el julivert haja perdut color, afegirem una bona cullerada de farina i, tot seguit, abocarem una tassa d'aigua bullint; posarem sal i un polsim de pebre blanc i, en alçar el bull, afegirem els espàrrecs i els pèsols cuits i dues rodanxes prou grosses de lluç per cada ració. Ho deixarem coure durant deu minuts i, després, ficarem la cassola al forn deu minuts més.

Peus de porc amb naps de la Cerdanya

4 persones. 2 hores i 25 minuts

Ingredients:

4 peus de porc no gaire grossos, 1/2 quilo de naps de la Cerdanya, 2 dl. d'oli, 2 cullerades de pa ratllat, farina

Brou: aigua, 1 fulla de llorer, sal, 2 dl. de vi blanc, 1 clau d'espècia, 1 ceba, julivert, orenga, 1 pastanaga, grans de pebre, sal

Salsa: oli o llard, 1 ceba, 2 alls, 2 tomates madures, 0,5 dl. de vi ranci

Picada: 25 g d'avellanes torrades, julivert, 1 all, 2 borregos, Vi ranci

Preparació:

1. Socarrimeu els peus de porc, rasqueu-los amb un ganivet, netegeu-los i assequeu-los.
2. Tal·leu-los per la meitat longitudinalment, torneu-los a ajuntar i lligueu-los amb un fil perquè no perdin la forma quan bullin.
3. Col loqueu-los en una olla amb tots els ingredients del brou i l'aigua, que ha de cobrir-los bé; quan comenci l'ebullició, escumeu.
4. Tapeu i deixeu coure lentament i sense interrupció un parell d'hores aproximadament. Quan siguin tendres escorreu-los i reserveu-los.
5. Escalfeu l'oli o el llard en una cassola, i fregiu-hi la ceba tallada molt fina.
6. Quan la ceba sigui daurada, afegiu-hi els alls picats i les tomates pelades i fetes purè; deixeu-ho coure uns minuts i posteriorment afegiu-hi el vi ranci. Deixeu-lo evaporar.
7. Afegiu-hi els peus i deixeu-los coure 15 minuts.
8. Piqueu en el morter les avellanes, l'all, una mica de julivert i els borregos, diluiu-ho amb una mica de brou i afegiu-ho al guisat. Cobriu-ho amb un xic de brou colat de bullir els peus.
9. Peleu els naps, tal·leu-los a trossos i bulliu-los en aigua i sal uns vint-i-cinc minuts. Quan siguin tous, escorreu-los, enfarineu-los i fregiu en oli roent, després afegiu-los al guisat i deixeu-ho coure tot junt uns 10 minuts.
10. Comproveu de sal. Escalfeu el forn a 200 C i introduïu-hi la cassola, tapada, uns quinze minuts. Quan el guisat estigui a punt, empolvoreu-lo amb el pa ratllat i gratineu-lo. Serviu-lo en la mateixa cassola.

Calamars a la romana

Ingredients:

Calamars, farina, un ou, cervesa o aigua amb gas, sal, pebre i oli.

Preparació:

Es talla el calamars a rotllanes. Si és congelat, es talla amb un ganivet de serra: es descongelarà més aviat que sencer. Es posen, en un cassó, unes quantes cullerades de farina, el rovell d'un ou, un raig de cervesa o d'aigua amb gas, sal i pebre. Es bat amb una espàtula fins que la mescla sigui homogènia. El punt d'espès és aquell en el qual el regalim de l'espàtula s'aguanta un moment a la superfície, abans de desaparèixer. Si és massa clar, cal afegir-hi farina i, si és massa espès, cal afegir-hi cervesa. Es munta la clara d'ou a punt de neu i s'afegeix al cassó, remenant-ho lentament amb l'espàtula. Es submergeixen els trossos de calamars en aquesta pasta i, acte seguit, es fregeixen el oli abundant i no massa roent. Un cop agafin un xic de color es treuen i es deixen escórrer fins que perdin l'oli sobrant, col·locant-los en un plat, sobre un full de cel·lulosa, o en una escorredora. Cal menjar-se'ls de seguida.

Salut

Què és el tabaquisme?

És una malaltia que no es cura, que amb el temps danya tot el cos i fa que les persones seran addictes (sentin necessitat permanent a la nicotina). La OMS reconeix que fumar provoca menys de 25 malalties.

Factors de risc per fer-se addicte al tabac:

- La edat en general aquesta addicció s'inicia entre 10 i 16 anys de edat.

- La curiositat, que porta a provar el tabac, que sense adonar-se'n en poc temps en genera la dependència (addicció).

- Els desafiaments i pressions del grup de amics.

- Conviure en la casa, en la escola o el treball amb fumadors.

Dany que fa el tabac: el tabac te unes 4,500 substàncies que provoquen danys a la salut, entre les que trobem: monòxid de carbó: es el mateix gas que surt dels escapes de les automòbils. Aquesta substància fa que la sang no podrà portar oxigen a les altres parts del cos.

Nicotina: és una substància que causa l'addicció (crea la necessitat de seguir consumir aquesta droga). El tabac es igual d'addictiu que la marihuana i la cocaïna. Accelera els batecs del cor.

Quitrà: es l'agent que junt amb les substàncies dolentes del fum provoca càncer i altres malalties de les vies respiratòries (gargamella, esòfag, pulmons, etc..) i altres parts del cos.

Danys que provoca el tabac a la salut: el tabac es de les drogues que més danys causa amb el temps en el cos humà. els òrgans més afectats son:

Els pulmons: provoca càncer, bronquitis permanent (tos amb flema), enfisema pulmonar (falta de aire en els pulmons) i asma bronquial (angina de pit).

El cor: El fum del tabac fa que el cor treballi més. Algunes malalties que produeixen son augment de la pressió arterial, infart de cor, insuficiència cardíaca (el cor no funciona correctament).

Òrgans sexuals: En el home produeix

impotència sexual i en la dona incapacitat per tenir fills i avortaments espontànies.

Altres efectes negatius del tabac per la salut: 1. Osteoporosis (els ossos es tornen porosos). 2. Malalties dentals. 3. Malalties dels ulls (cataractes). 4. Gastritis, úlcera pèptica (es produeix massa àcids que poden cremar i fer sagnar l'estomac).

Tractaments per deixar de fumar:

1. Els consells curts i constants dels metges.

2. Psicoteràpia individual, familiar i de grup.

3. Substituts de Nicotina, entre ells: Xiclets de nicotina (Nicorette). Parxes de nicotina (Niquitin). Inhaladors de nicotina (Nicorette). Spray pel nas (Nicotrol).

4. Antidepressiu. Bupropiòn.

Lluitar contra al tabaquisme: Evitar que els joves comencin a fumar a edat primerenca. Fer que els joves i adults deix-

in de consumir el tabac. Eliminar el fum que fa danys els que estan a prop del fumador.

Els beneficis de deixar de fumar: A les 24 hores, hi ha menys risc de tenir un infart de cor. A les 3 setmanes, millora la circulació i el funcionament dels pulmons. A les 5 setmanes millora el sentit del olfacte i el gust (tot sap i olora més). A les 9 setmanes hi ha menys tos, cansament i millora la respiració. A l'any es redueix a la meitat el risc de tenir un infart del cor. Als 5 anys el risc d'infart es igual al d'algué que mai no ha fumat.

Consells útils per deixar de fumar: Decideix de veritat a deixar de fumar. Escribe una llista de les raons per les que vols deixar de fumar. Posat una data per deixar el cigarret. Si es pot, demana a un amic que deixi de fumar amb vos. Llança els seus cigarrets, cendrers, encenedors i tot el que tingui a veure amb el tabac. Begui molts líquids, ja que aquests faran que elimini més ràpid la nicotina. Fes exercici, si es possible a l'aire lliure.

Bona qualitat de l'aire

La qualitat de l'aire a les Illes Balears es pot qualificar de bona-molt bona, segons les dades de les estacions controladores de contaminació dependents de la Conselleria de Medi Ambient.

Cap dels resultats corresponents a 2008 supera els límits fixats per la legislació.

El director general de Qualitat Ambiental, Josep Lliteres, i la cap de Secció de Contaminació Atmosfèrica de la Conselleria de Medi Ambient, Paula Elías, han presentat avui les dades referides a la qualitat de l'aire de les Illes Balears corresponents a 2008.

Aquestes dades són les procedents de les quatre estacions controladores de la qualitat de l'aire que depenen de la Conselleria de Medi Ambient (Foners i Bellver, a Palma; Ciutadella; i Sant Antoni de Portmany). A més, la Conselleria compta amb una estació mòbil itinerant. Les empreses privades Cemex (planta cementera de Lloseta), Gesa-Endesa (centrals elèctriques) i Tirme (incineradora de Son Reus, a Mallorca) també disposen d'estacions controladores de la qualitat de l'aire per les característiques de les seves activitats.

De les dades aportades per les estacions controladores dependents de la Conselleria de Medi Ambient, es pot deduir que la qualitat de l'aire de les Illes Balears és bona-molt bona, ja que,

durant 2008, mai no s'han superat els límits fixats per la legislació pel que fa als contaminants diòxid de nitrogen, diòxid de sofre, partícules, ozó, benzè i monòxid de carboni.

Josep Lliteres ha expressat la seva satisfacció per aquests resultats, si bé ha indicat que la Conselleria de Medi Ambient es manté vigilant respecte de la qualitat de l'aire a les Illes Balears, ja que cal tenir present que les condicions meteorològiques de 2008, amb una important incidència de dies plujosos i ventosos, pot haver influït en els baixos nivells de contaminació registrats durant l'any passat. En qual-sevol cas, durant l'any anterior, 2007, sense una presència tan important de dies plujosos i ventosos, tampoc no se superaren els límits de contaminació.

Igualment, el director general de Qualitat Ambiental ha subratllat que les iniciatives de les Administracions (com és el cas de la revisió del Pla de Qualitat de l'Aire de Palma) i les millores implantades en la seva activitat per part de les empreses privades esmentades també incideixen en l'obtenció de resultats positius pel que fa a la contaminació atmosfèrica de les Illes Balears. De fet, les dades corresponents a 2008 de l'estació de Foners (situada en un dels punts de major intensitat de trànsit a Palma) són les millors des de la seva habilitació, l'any 2001.

La llista d'espera per operar-se en un hospital públic disminueix en 996 persones en el darrer any, un 8,2%

El nombre de pacients que es trobaven a finals de març en la llista d'espera quirúrgica (LEQ) pendent d'una operació en un hospital públic de les Illes Balears va disminuir un 8,2 per cent respecte de la mateixa data de l'any anterior. Així, s'ha passat de 12.110 pacients en març de 2008 a 11.119 en març de 2009, segons les dades del Servei de Salut de les Illes Balears.

Els hospitals públics de les Illes han aconseguit tancar la demora mitjana del mes de març en 52,81 dies i reduir així l'espera en 8,37 dies si la comparem amb març de 2008 i en quasi 10 dies si comparem les dades de desembre de 2008, quan la demora mitjana va ser de 61,92 dies. Tant en desembre de 2008 com en març de 2009 cap pacient ha hagut d'esperar més de 180 dies per sotmetre's a una intervenció quirúrgica.

En acabar el mes de març hi havia 11.119 persones en LEQ, xifra que implica una disminució del 8,22%, és a dir, 996 pacients menys, el que és una conseqüència de l'esforç realitzat pels serveis quirúrgics dels hospitals de la xarxa sanitària pública de la nostra Comunitat. D'altra banda, també disminueix la taxa de pacients en LEQ per 1.000 habitants, que passa d'11,40 en març de 2008 a 10,95 en març de 2009.

En març de 2009, el 80,2% dels

pacients (8.919) esperen menys de 3 mesos per ser operats, mentre que els restants estan en el tram entre els 91 i els 180 dies. Aquesta xifra contrasta amb la del març de 2008, quan hi havia 12.110 pacients en LEQ, dels que el 74,9% (9.074) esperaven menys de 3 mesos i la resta estava entre els 91 i els 180 dies.

Quant a la demora mitjana, els indicadors són molt positius en tots els hospitals de la xarxa sanitària del Servei de Salut. Així, Son Dureta tanca març amb 48,96 dies de demora i rebaixa en quasi 12 dies respecte de març de l'any passat. Son Llàtzer baixa en la mateixa proporció, en passar dels 61,96 dies als 11,64. L'Hospital de Manacor pràcticament es manté i arriba a una demora mitjana de 62,34 dies front als 62,61 de l'any passat. L'Hospital Comarcal d'Inca rebaixa la seva demora en 9,80 dies, en passar de 69,86 en 2008 a 60,07 en març de 2009.

L'Hospital Can Misses (Eivissa) és el que més rebaixa la seva demora, ja que passa de 70,01 en 2008 a 54,73 en 2009, és a dir, 15,28 dies menys. L'Hospital de Formentera té l'index més baix, amb 27,67 dies, 5,53 dies menys. Finalment, l'Hospital Mateu Orfila manté els seus nivells en registrar 55,53 dies, quan a demora en 2008 fou de 55,95.

P E T I T S A N U N C I S

AUTOMOBILS

TALLER LLUC RADO. Reparació general de l'automòbil. Plató, 17 Son Ferriol. 971 426 681

TALLER MECÀNIC MARCÉ. Reparació d'automòbils, revisions ITV, cavi d'olis, aire condicionat, parxes. Asegra, 25 local 7 Can Valero. 971 254 369

TALLERS D'ASIVAL. Mecànica, electricitat, xapa i pintura. Revisió ITV. D'Asival, 5 Polígon Can Valero. tallersdasival@telefonica.net 971 759 568

CARROCERIES. Construcció i reparació. Venta i reparació de grues hidràuliques. Ollers, 3 Polígon de Marratxí. 971 604 162

MALLORCALIMPIA. Servei de grua. Reciclatge de tot tipus de vehicles de desfeta, tramitació de baixes i retirada. Valoració màxima en sinistres de menys de 5 anys. mallorcalimpia@hotmail.es 971 101 313

AGENT FIAT. Venta i reparació. Rafel Albertí, 153 Inca. 971 505 979

TALLER FIOL. Manteniment del vehicle. Suspensió, direcció. Frens ITV. Polígon de son Llaut (Santa Maria). Tel. 609 606 497

TALLER GINARD. Venda de cotxes i tractors nous i usats. Carretera de Santa Margalida s/n. Maria de la Salut. Tel. 971 525 731

BORSA
IMMOBILIÀRIA

NOU PIS.COM. Lloguer i venda de pisos. Plaça de Sant Jaume, 13 Manacor. 971 555 567

Directament del promotor, se ven pis a Pollença. 607 209 522

IMMOBILIÀRIA MALLORCA. Beate Pregler. Palma, 17 Sant Joan www.pregler-immobilien.de. Tel. 667 078 450

ASSESSORIA IMMOBILIÀRIA. Administració de finques, venda i lloguers de vivendes i locals Lepanto, cantonada Provença, 18-1. Manacor 655 810 921

TOMIR. Gestió immobiliària. Plaça Major, 18 Campanet. 971 509 158 www.buscocasa.com. tomir

IMMOBILIÀRIA CALAGAVIOTA. Compra, venda, lloguer i assessorament. Estany, 27 Colònia Sant Jordi. Tel. 971 655 722 www.calgaviota.com

GRAN VIOBRA. Construccions

en general. Venda i lloguer d'immobles. Plaça Mare de Déu, 7 Colònia info@granviobra.com Tel. 971 656 330

IMMOBILIÀRIA TOÑI RUIZ. Isaac Peral, 46 Cala Rajada. Tel. 971 56654. A Manacor, Plaça de la Constitució, 1 Tel. 971 551 877. www.tonirui.com

NETEGES NORD. Cases (particulars i arrendaments...) Comunitats de veïns. Oficines i comerços. Finals d'obres. Manteniments. Mòbil 625 434 088 electrocorreu netegenord@hotmail.com Pollença

INFOCASACOLOM.COM. La seva immobiliària a Portocolom.

TERRA VIVA IMMOBILIÀRIA. Lloguer de cases a fora vila amb piscina a Mallorca i a Menorca. Si vols llogar per setmanes visita'ns al www.terraviva-mallorca.com carrer Major, 36 Alcúdia Tel. 971 546 426

IMMOBILIÀRIA ARBONA Construccions i promocions immobiliàries. Carrer de la Lluna, 92 Sóller Tel. 629 478 226 inmobiarbona.com.

NOVA PROMOCIO A S'ARENAL 19 vivendes, 3 locals, 36 aparcaments al carrer Bartomeu Calafell, cantonada Cannes. PROMOCIONES@RUSTIC-CALVIA.jazztel.es 971 450 470

IMMOBILIÀRIA MUNAR. Promotora, compra-venta i lloguer d'immobles, terrenys i locals comercials. Finançam la seva compra al 100% www.grupjm.es Duc de Rubí, 5 local, 3 Son Ferriol. 971 127 472

BOTIGUES I
MAGATZEMS

EXPERT. Tota classe d'electrodomèstics, aire condicionat. Mare de Déu de Montserrat, 40. Rafal. 871 948 634. Son Oliva, 3 Tel. 971 498 522

PLANTES I FLORS. Can Pellisseta. Plaça, 28 Campos. 971 650 317

BALESA. Garroves (i també triturades), ametlles i altres fruits secs, pinsos, cereals i farratges. Productes agrícoles. Carretera d'Alcúdia km. 13'800 Sta. Maria del Camí www.balesa.es 971 621 504

CANFESOL. Ferreteria, adrogueria, pintures, articles de piscina, objectes de regal, parament, joguets. Carrer Bisbe, 1 Santanyi. Tel. 971 653 128

BOTIGAD'INFORMÀTICA UPI. Venta d'ordinadors i reparació a domicili. La Rambla, 44 B Campos. Tel. 971 650 155 jtoni-adrover@gmail.com

BOTIGAMONTANA. Articles de regal, manualitats, bosses fetes de

texans, bisuteria dels anys 40 i actual, adobs de bisuteria... Carrer de sa Mar, 69 Tel. 971 631 563 Sóller

NO ÉS PECAT. Botiga eròtica. Avinguda Salvador Joan, 86 baixos. Tel. 971 559 268 Manacor. manacor@noespecado.com

PASTISSERIA FRAU. Pa mallorquí forn de llenya, ensaimades i pastissos. Sa Lluna, 7. Sóller

LLIBRERIA BOLIC. Educació i vida saludable. Tot tipus de llibres. Gran stock de conte infantil, educació, autoconèximent, teràpies alternatives. També trobaràs objectes de de feng shui, de ioga, minerals, oracles i un gran assortiment en encens, ensensors, música per a infants, per meditar, ètnica, dansa del ventre, documentals, pel·lícules... Col·legi, 5 Capdepera. 971 564 434

CIÈNCIES OCULTES

CARTOMÀNCIA. Respostes clares i encertades. Manacor. 666 683 774

SATURNINA, EL NOU TAROT. Ajudam en tots els problemes. Arrabassam d'arrel totes les energies negatives. Cita prèvia 971 469 649

ASTROLOGIA, naturologia, tarot, numerologia, vidència, interpretació de somnis, paraciència. Einès Ojeda. Consultes a Manacor, Ciutat i Menorca. 651 072 677

TAROT, DESEMBRUIXAMENTS. Problemes de parella, protecció de males influències, desavenències familiars. Consultes amb hora prèvia. 971 299 719 607 716 683 Francesc

ASTRÒLEG: Eliseu Gallardo. Lectures particulars, classes particulars i grups, cita prèvia. Andrea Doria, 5 a sobreàtic. Ciutat. Gran Via 688-2-2 cantonada Girona de Barcelona. 696 840 643 www.Astroanamnesis.es

TAROT MIQUEL Treballs ocults, embruixaments i desenbruixaments, protecció personal i negocis, expert en unió i tornada de la parella, protecció enemics. La voluntat. 971 293 967 610 213 002

CONSTRUCCIÓ I
ELECTRICITAT

POLIMENTS I VITRIFICATS SASTRE. General Weiler, 29 Inca. 971 503 936

DECOMAR. Envernissats, lacats i pintats. Can Valero, 30 local 13. 629 905 185

PEP MASCARÓ. Reformes d'o-

bra, fontaneria, electricitat, ferro... Can Mete, 6 Pòrtol. 971 797 155

CONSTRUCCIONS Serra-Garau. Garriga, 29 Pòrtol. 695 161 139 - 37

REFORMES EN GENERAL. Fontaneria, electricitat, pintura. Instal·lador autoritzat. Urgències 24 hores. www.By-pass.es,kz 654 036 929

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES, antenes satèl·lit, TDT, telefonia, centraletes digitals. TELMA Naus Poima, passatge A Local 25 Can Valero 971 760 400

HIPERMADERAS. Portes, finestres, persianes, trespols, llissons, gelosies, tarimes, cuines, pèrgoles... i més. Fusters, 36 Polígon de Manacor. www.HIPERMADERAS.COM 971 555 182

METALISTERIA Son Peretó. Aluminis, persianes, cristalleres, oscilobatents, ferro, arrambadors, barres, ... Son Peretó, 4 Manacor. 971 550 160

CONSTRUCCIONS I REFORMES. Antoni Fernández. Cabana, 47-3-D. Pont D'Inca. 609 844 438

MALLORQUINA DE TOLDOS. Confecció de tendals, cobertura de piscines, motorització i reparacions, tendals de camió. Licorers solar 169-170 nau 33 Polígon de Marratxí. 971 229 714

BANYERES AMIDA. Per un perfecte acoblament en la deteriorada, fabricada en vidre acrílic. Fàcil instal·lació sense obres. Licorers, 169-170. Polígon de Marratxí. infi@hotelcanariassl.com. 971 604 284

CARLOS DA MONTE BARRETO. Electricista. Obres, il·luminació, manteniment, instal·lador autoritzat, camvis de tensió, urgències. carlosadamonte@yohoo.com.ar 629981 183

MARGERS. Feim tot tipus de feina amb pedra. A la seca o amb pasta. 666 130 369

INSTAL·LACIONS SOLER. Calefacció, aire condicionat, termos, canvis de canonades, pintura, picapedrers, reparacions i obres, electricitat, grup pressió instal·lació i piscines. 617 321 015

ENRAJOLATS I ALICATATS Professionals en construcció. Banys, cuines, trespols de porcel·lana etc. 671 446 876 652 187 721

CONSTRUCCIONS MD2 Cases, xalets, reformes. 971 531 385-635 531 034 971 509 620-615 105 125

XESCMARTI. Paviment continu decoratiu. Paviment impresos, Cantó decoratiu, Enrajolats. Trespols. Sant Joan, 2 Sóller. 646 037 667 xescmarti.com

ECOELÈCTRICA. Electricitat en general. Energia solar. Cobertes fotovoltàiques. Instal·lador

NUEVA PROMOCIÓN EN EL ARENAL

(19 viviendas, 3 locales, 36 aparcamientos)

C/ Bartolomé Calafell Esq. Cannes

CARACTERÍSTICAS

- Viviendas de 1, 2, y 3 habitaciones.
- Desde 50 m2 hasta 90 m2 + terrazas y balcones.
- Amplias terrazas en 1ª planta y áticos.
- Aparcamiento y trastero opcional.
- Fácil acceso desde autopista.
- A 200mts de la playa.
- Materiales 1ª calidad.

PRECIOS Y FORMAS DE PAGO ORIENTATIVAS

- Viviendas de 1 hab. con terraza 170.000€
- Viviendas de 2 hab. con terraza 205.000€
- Locales y aparcamientos - consultar.
- Financiación actual concedida del 90% a 30 años. (Euribor + 1%)
- Entrada 3.000€
- Pagos mensuales a convenir durante las obras.
- Entrega aprox. Mayo 2009.

RUSTIC CALVIA, S.L.
PROMOCIONES DE CONSTRUCCIONES
Paseo Marítimo, 16 - Palma

INFORMACIÓN 609 331 786 / 971 450 470
Y VENTAS: PROMOCIONES@RUSTICCALVIA.jazztel.es

ANUNCIAU-VOS A L'ESTEL

(les empreses 25 cèntims la paraula)

Nom .....DNI .....

Cognoms .....Tel .....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Carrer Bellavista, 44. 07240 Sant Joan (Mallorca)

autoritzat. Manuel 646 825 308

PINTURES I LACATS. Biel Tugores. Pintura rústica, esponjats, estucats, façanes... Lluç, 180 Inca. 971 515 588

SERVEIS SANITARIS EU MOLL. Instal·lacions sanitàries, calefacció i piscines. Vicenç Buades, 40 Tel 971 865 061

ELÈCTRIQUES MANRESA. Instal·lacions elèctriques, antenes satèl·lit, telefonia mòbil, aire condicionat, venda d'electrodomèstics. Ariel, 12. Cala d'Or. Tel. 971 657 378

FONTANERIA BAIX DES COS. Energia solar, piscines, calefacció, instal·lacions de gas. Baix des Cos, 78 B. Tel. 971 552 519 Manacor

CONSTRUCCIONS TOMEU RIBES. Constructors i margers. Sant Josep, 66 Vilafraça. Tel. 670 027 726

ELECTROESPORLES. Instal·lacions elèctriques en general. Jaume I, 6 baix. Esporles. Tel. 971 619 025

HIDROTUB. Subministraments de materials per a reg, piscines, fontaneria... C/ València, 63 Son Bugadelles-Calvià. Tel. 971 693 241 hidrotub@blueforever.net

EXCAVACIONS I DERIVATS, S.L. Desmuntaments, formigó, sèquies, moviments de terra, microexcavació... Paviments, trespolos industrials, poliments... Tel. 629 473 002

BALEAR DE MANTENIMENT I AUTOMATISMES. Automatitzi la porta. Basculant, enrrollable, corredora, batent. Venda, instal·lació i reparació. Contacte: 622 210 069 bma.amm@gmail.com

CONSTRUCCIONS JAUME I ROSSELLÓ. Doctor Fleming, 34 AMòbil 607 858 666 jaumeirossello@terra.es LLubí

ESTÈTICA I PERRUQUERIA

DISSENYADORA DE MODA. Xisca Estremera. Confecció, transformació, aranjaments. Joan Miró, 113A. 971 287 479 xiscaesmas@hotmail.com

PROFESSORA DE IOGA. Isabelle Ravenstein. Palma, 17 Sant Joan. monpetit@ravenstein.couk. Tel. 618763970

JOANA SEGURA. Depilacions, tractaments corporals i facials, manicura, pedicura, maquillatge. Formentor, 75 Pollença. Demanau hora al 971 530 058

PERRUQUERA I ESTÈTICA. Antònia Marín. Campanar, 1 Alaró. Demanau hora al 971 518 639

PERRUQUERIA UNIXEXCATI. Carrer Llaneres, 53 Santanyí. 971 653 001

SANDRA MENDEZ: Fotodepilació, fotorejuveniment,

fototeràpia antitiques, fototeràpia antiacné. Sant Bartomeu, 114-2-B Consell 696 178 499

ESTÈTICA I MASSATGES MARI. Depilació, manicura,... Massatges, antiries... i més coses. Carrer Cristòfor Colom, 28. Al costat de Correus. Porto Colom. Tel. 639 013 315

CANA ROSETA. La perruqueria des de l'any 1931. Avinguda Baix des Cos, cantonada Sant Joan. Manacor. Demanau hora al 971 550 053

PERRUQUERIA DE SENYORES BARCELÓ. Carrer Ramon Muntaner, 43 Ciutat. Demaneu hora al 971 758 957

PERRUQUERIA DE SENYORES MAKÀ. Botànic Bianor, 19, s'Arenal de Mallorca. Tel. 971 260 756

FUSTERIA I FONTANERIA

FUSTERIA AMENGUAL. Portes, persianes, armaris, porxos i cubertes, embigades, vidriera europea, decorats, cuines... Crèdit Balear, 10 interior nau A i B. Es Viver. 971 471 607

FUSTERIA CAN COLOMET. Sa Rota des Pinar, 7 Maria de la Salut. 971 525 782

FUSTERIA ALSAMORA. Carrer Jesús, 34 Ariany. Tel. 971 830 275

FUSTERIA MONTERO. Mobles a mida i decoració, en fusta o en alumini. Carrer dels Licorers, 26-A. Polígon de Marratxí. 971 605 196

FONTANA. Muntatge i reparació de fontaneria, gas, aire condicionat. 609 676 145

TECNOMETÀLICA. Serralleria, acer inoxidable, llautó, coure, alumini. Feines per: nàutica, aviació, hostaleria, decoració, etc. Conraders, 37 L-1 Polígon de Marratxí. 971 604 536

MEDICINA

FISIOTERÀPIA. Col. 21. Úrsula Perelló. Carrer Vicenç Buades, 41. Tel. 971 867 003 ursi.perello@gmail.com Port de Pollença

TOPDENTAL PEGUERA. Dr. J. Schmitter. Estètica, implants, ponts... Av. Peguera, 12-A local, 12. Peguera. Tel. 971 685 197 info@zahnarzt-peguera.com

CA'S DENTISTA. Sant Martí, 2 Tel. 971 832 186 Vilafranca

ANIMA'T. Teràpia i Salut, dolors d'esquena, dolors de les articulacions, amb els aparells d'ANIMA'T ara et pots posar millor i cuidar-te a ca teva fàcil i començar l'alivi a les primeres sessions. Parc, 8 Ciutat. 971 780 301

GABINET D'ACUPUNTURA. Mesoteràpia, massatges, depilació Laser. Alcúdia, 51 Consell. 971 622

579

ESPAI TERAPÈUTIC. Doctor Joan Mir, metge de família, màster en sexologia i parella, màster en teràpia de conducta. Estàs satisfet amb la teva relació amb la parella? Pateixes tu o la teva parella qualche trastorn sexual? Pensau separar-vos? Consultau-nos. Font i Monteros, 22-1-A Ciutat www.espaiterapeut.com 971 919 190

ÒPTICA SANTA PONÇA. Riu Sil, 10. Santa Ponça. Tel. 971 692 335

MOTONÀUTICA

VERT & VERT. Venda, custòdia, manteniment. Pocomaco, 10 Can Valero. 971 298 158

NÀUTICA ES FORTÍ. Reparació i manteniment d'embarcacions. Sebastiana Clar, 5 Santanyí. 667 426 972

PRODUCTES NATURALS I ECOLÒGICS

ES RACO DE SES FADES. Massatges, filoteràpia, consultes naturòpatia, auriculopuntura. Drenatge limfàtic. Promoció: drenatge reflexològic podal (sis sessions 80 euróns). Drenatge limfàtic (deu sessions 150 euróns). Plaça Jaume I, 6 Llorito. 971 524 478

FARMANATURA. Herboristeria, dietètica, dietes i consells. Passeig Colom, 34 (al costat de la peixateria) Can Picafort. Tel. 971 850 847

FINCA SON BARRINA. La major botiga de productes ecològics. Dimecres de 9 a 17, dijous i divendres de 9 a 20. Dissabtes de 9 a 17. Camí son Frontera, carretera d'Inca a Llubí km 6 www.mallorcaorganics.com 971 504 540

L'ARC NATURA. Productes biològics, herbes medicinals, cosmètica natural, productes per a cèliacs. Bernat Vidal i Tomàs, 23 Santanyí. 971 653 001

BOTIGA CAFETERIA. Degustació de productes ecològics. Venda d'hortalisses ecològiques. Activitats medi ambientals. Autovia de Manacor Km. 40 Vilafranca. Tel. 971 560 631

ECOLÒGICA MALLORCA. Productes per el consum responsable. www.ecologica-mallorca.es. Sa Plaça, 6 Sineu. Tel. 971 520 577

CAN BATLIU. Productes ecològics per a l'agricultura i la jardineria. Productes fitosanitaris. Via Portugal, 25 Manacor. Tel. 971 550 519

CAN COLETO. Vins ecològics. Visites concertades. Convent, 10, Petra. Tel. 971 561 544

ECOFORN. Pa i pastisseria ecològica d'espelta elaborada de manera artesanal sense additius ni conservants. Mediterrani, 2 Porto Cristo. Tel. 615 910 992

FOX FIBRA. Cotó orgànic "ecològic", sense tintes ni lleixivet, ni cap altre producte químic o sintètic. Suau, confortable, antial·lèrgic. Venda a l'engròs i a la menuda al carrer Blanquerna, 6 de Ciutat. Tel. 971 200 720

CARNISSERIA ECOLÒGICA Ca na Cris. Sa Perxa. Productes artesanals. Avinguda Carles V, 22-Davant el Poliesportiu. Lluçmajor. Tel. 971 120 089

LA CASA NATURAL. Construcció, reformes, ecobioconstrucció, bioclimàtica, aplicació de pintures i vernissos naturals, aïllaments, suro natural per a trespolos. Jardineria i agricultura biològiques. Estudi geobològics. www.lacasa natural.net Tel. 971 140 453

RESTAURACIÓ

SABOTIGA DE BUFFONS. Teatre Cafè Presentacions, acomiadaments, aniversaris, sopars d'empresa, menús especials. Viu el teatre d'una altra manera. Consulta programació a sabotigadebuffons.com Valld'argent, 29 Ciutat. 660 419 673

BAR RESTAURANT VICTÒRIA. Menú diari 8 euróns, dissabte 10, infantil 8. Gremi Forners, 28 Son Castelló 971 432 253

ES CANTÓ DE CAS CONCOS. Menú a 8 euróns, festius a 15, els vespres 14. menú de sopars d'empresa. Menjà per endur-se'n. Cas Concos des Cavaller. 971 839 548

CUBIGEL. Distribució de glaçons, (ice cubes). Servei a domicili. Discoteques, cafeteries, restaurants, pubs, bars, gasolineres, mercats, hostaleria. Jordi Sureda, 5 Manacor. 971 844 630

CAN LLERO. Menú diari 8'50. Paelles i porcella rostida per encàrrec. Dissabtes "Cocido madrileño". A partir de les 18'00 Canya i tapa 1'00 euró. Carretera de Manacor, 359 Son Ferriol. 610 679 643

AVANTE. Menú a 7'50. Carrer mestre Chapi, 26 al costat de l'església. El Viver. 971 473 687

HOSTAL RESTAURANT CAFÈ-HPC. Menjar per endur-se'n, amb 20% de descompte durant tot l'any. Cristòfol Colom, 5 Porto Colom. 971 825 323

AGROTURISME CAS SANT. Habitació doble amb berenar, 184 euróns. www.cas-sant.com 971 630 298

ESCOLA D'ALIMENTACIÓ NATURAL. Cursos de cuina energètica bàsica, cuina energètica avançada, cuina medicinal. Rosa Tugores www.llamaviva.com 971 757 617

SES XARXES. Dies feiners menú

a 7 euróns. Menjar per endur-se'n. Dissabtes i diumenges xocolata amb xurros. 971 810 402

INTENSIU. Berenars i tapes. Especialitat en anguiles. Divendres i dissabtes concert alternatiu. Carrer de les Germanies s/n Muro. Reservau al 971 860 646

ES CELLER. Carrer de l'hospital, 46 Petra. Menú a 8 euróns. A la carta 12 euróns de mitjana. Sopars d'empresa. 971 561 056

LIZARRAN. Tavernes selectes. Menú a 8 euróns. A la carta i tapes. Fra Juníper Serra, 14 Manacor. 871 989 220

MOTIVITY GLOBAL. Hostesses, models, personal per a esdeveniments... Vicenç Joan Rosselló, 59 Ciutat. 971 455 785

RESTAURANT CAN'ARABÍ. A la carta 30 euróns de mitjana. Noces, comunions, banquets d'empreses... Camí de Bellveure, K. 1'20 Binissalem. 971 512 211

RESTAURANT LATAKIA. Menú vegetarià. Especialitat Cuina sirio libanesa. Falafet, Hummus, Tabalé. Carrer Torrent, 5 Ciutat. 971 457 302 608 054 943

RESTAURANT ATÍPIC. Menú diari 12'90. Paella els diumenges i per endur-se'n. Gran assortiment de vins. Joan d'Austria, 12. Badia Gran. 971 785 322

BAR TONI COTXER. Especialitat en tapes variades. Plaça Major, 19 Sa Pobla. 971 540005

RESTAURANT ES CRUCE. Menú a 8 euróns. Carr. Cala Bona. Costa dels Pins. Reservau al 971 840 382

SANT JORDI. Bar Restaurant. Menú a 7'50. Formentor, 73. Pollença. 971 531 536

CA SA PAGESA. Vine a gaudir d'un bon berenar, un millor dinar i un insuperable sopar. C/ de la Recтория, 1 Sóller. 971 638 087

RESTAURANT SA RESIDÈNCIA. Bufet a 9'50. Noces, batejos, comunions. Dissabtes vespres bufet i ball de saló. Ctra. Cala Figuera s/n. Tel. 971 653 560 Santanyí

RESTAURANT SA COMUNA. Menú i 7 euróns, a la carta 12 euróns de mitjana. Piscina i solàrium. Banquets de batejos i comunions. Tel. 971 524 697

RESTAURANT CAN PEP SERRA. Gabriel Roca, 87. Colònia de Sant Jordi. A la carta 30 euróns de mitjana. Barca pròpia. Reservau al 971 655 399

RESTAURANT PARISIEN. Menú a 8 euróns. Servei a la carta. Ciutat, 18 Artà. Tel. 971 835 440

BODEGACAN PANXO. Menjars casolans. A la carta 15 de mitjana. Verge del Carme, 4 Port de Pollença. Tel. 971 866 356

RESTAURANT CAN FERRÀ. A la carta 12 de mitjana. Carrer de Sant Pere, 3 Port de Pollença. Electrocorreu info@canferra.com Tel.

971 867 006

RESTAURANT L'AUP. Cuina de mercat i de graella. Ctra. Pollença (creuer Cala St. Vicenç). Tel. 971 532 606

RESTAURANT CA S'HEREU. Menú del dia a 8 . Festius a 15. Vespres a la carta: amanides, pa amb olis, carn i peix a la planxa. Pere Estruch, 1 Binisalem. Tel. 971 886 873

BAR KIKE. Plat del dia 5 més la beguda. Gremi Boters, 5 Son Castelló. Reservau taula al 971 432 028

LES DELÍCIES. Restaurant - pizzeria - barbacoa. Carns a la brasa i peix fresc. Carretera d'Alcúdia a la frontera de la Platja de Muro. Tel. 971 890 273

CAFETERIA BON VI. Plat del dia, 8 euros beguda inclosa. Plats combinats, tapes, entrepans. Santa Maria del Camí, 3 Port de Sóller. Reservau al 971 632 057

RESTAURANT CAN MIQUEL.AVINGUDA DE LES DÀLIES, 31 (davant l'Església) Palmanyola. Reservau al 971 617 727

RESTAURANT CAN JERONI. Menú a 7 . Els caps de setmana al vespre a la carta. Carrer de Mossèn Alcover, 11. Son Carrió

CELLER LA PARRA. Cuina típica mallorquina. Paella vegetal, porcella, paella mixta, tumbet... Joan XIII, 84 vora la benzinera. Port de Pollença. Reservau al 971 865 041

MENJARS PREPARATS CANA TERE. Menjars a la mallorquina per endur-se'n. Cada 5 pollastres,

un de regal. Avinguda Amèrica, 4, S'Arenal, al costat de la benzinera. Tel. 971 266 745

ES RECÓ DEN BLAI. Menú a 8'25, cafè inclòs. Joan Carles I, 62 de Muro. Reservau al 971 861 050

RESTAURANT MODESTO. Carn a la brasa. Postres casolans. Carrer Torrent de can Botana. Cala Sant Vicenç. Reservau al 626 085 554 971 531 463

RESTAURANT CAS BEATO. Menús a 12 , festius a 20. Servei a la carta. Carrer Tanqueta, 1 Randa. Reservau al 971 120 300

RESTAURANT CAS TEULER. Carretera d'Inca a Selva km. 3. Reservau taula al 971 515 777

BAR BARA. Berenars, menú a 6 , carta. Ctra. Manacor, km 4'8 Reservau al 971 427 780 Son Ferriol

RESTAURANT CANTITO. Peix i marisc fresc. Cuina mallorquina. Passeig del Born des Molinar, 2 Reservau al 971 271 016 cantito2001@terra.es

CAFETERIA CLUB NAUTIC CALA GAMBA. Menú Del dia a 8 . Tapes variades, paelles i fideuades. Menjars per encàrrec. Passeig Cala Gamba s/n. Tel. 971 262 372

RESTAURANT ES CRUCE. Cuina mallorquina a la carta: porcella, rap a la marinera, cargols, me i picada. Gran varietat de plats per endur-se'n. Carretera Ciutat a Manacor km. 41 Vilafranca. Reservau al 971 560 073

CELLER RESTAURANT SA TRAVESSA. Cuina mallorquina.

L'amo és el cuiner. Menú a 9'50. Carrer Murta, 16 Inca. Reservau al 971 500 049

SERVEIS PROFESSIONALS

TOT EN SERVEI DOMÈSTIC. Atenció a persones majors i servei domèstic. www.centrodeseleccion.com 971 754 916

ASSESSORIA INTEGRAL D'EMPRESSES. Menéndez Pelayo, 18 A Andratx 971 236 101

DOMESTIC SERVEI MALLORCA. Internes, externes, matrimonis, caps de setmana, cuiners, tenir cura d'ancians, assistència hospitals. Carme, 3-A Ciutat. 971 723 988

DESIMPER. Productes de neteja. Ollers, 109 local, 4 Polígon de Mar-ratxí. 607 938 491

RT HOGAR. Servei domèstic internes, externes, neteges per hores, matrimonis, tetes, mainaderes, tenir cura d'ancians, manteniment, jardiners... 649 086 373

MUDANCES MEDITERRANI. Cada setmana a Alemanya, Suïssa, Mallorca, Eivissa, Menorca, Costa Blanca. www.mudanzas-mediterraneo.com 971 434 155

FILATÈLIA. Vols una valoració dels teus segells... T'interessa comprar o vendre? Vols col·leccionar i no saps la millor manera de fer-ho? Posa't en contacte amb el Grup Filatèlic Gent Cardessana. Clavells, 5 07530 Sant Llorenç. 971 569 377

**Necessitam comercials, reportereres...
Bones comissions
971 858 580
estel@premsaforana.cat**

AUTOESCOLA Lluís Ferrer. Llicència de ciclomotor, permís C (de Camió), Cursos BIP (taxi, ambulància, policia...) Major, 27 Sant Llorenç www.autoescolalluisferrer.com. 971 838 406

MARTA MIMO & TOMEU REINÉS. Complementos de sac i roba. Antoni Maura, 4 Sóller. 661 021 075

CLUB GIMNÀSTIC. S'Arenal Platja de Palma. Camí de ca na Gabriela. Dilluns i dimarts gimnàstica rítmica. 971 120 089

CLINICA VETERINÀRIA SINEU. Dilluns, dimecres, divendres i dissabtes d'11 a 13 hores. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Carrer des Menestrals, 20. 971 520 349 veterinary@cvsineu.com

INDUSTRIA DE L'EMBALATGE. Cartonatges Guilla. Gran Via Asima, 29. Son Castelló. 971 431 173

FORCAT Neteges forestals, poda de pins i de palmeres. 637 792 192 ESCOLA DE VOL ES CRUCE. Baptisme de vol. 10 minuts amb pilot 20 euros. Carretera de Manacor km. 42. Tel. 629 392 776

ASSESSORIA PORTO Colom. Assessorament fiscal, contable, laboral. Carrer Cristòfor Colom, 38 Porto Colom. Tel. 971 826 181 aeportocolom@telefonica.net

RENTADURIA TINTORERIA JOAN. Cortines, cobertors, catifes, nòrdics... Passeig Colom, 55 Can Picafort. Tel. 971 850 037

LLEÓ VERD. Floristeria, perruqueria canina, animallets. Carrer d'Avall, 12 Sineu. Tel. 971 520 789

MAPFRE. Tota classe d'assegurances. Ronda de l'Estació, cantonada Bons Aires. Sineu Tel. 971 520 870 perels@mapfre.com

RECART. Repartiment i manipulació de correspondència. Mòbil 630 678 416 Manacor

FUTURCLIMA. Venda i reparació d'aire condicionat. Maquinària d'hostaleria i alimentació. Mòbil 678 547 937 s'Illot.

INTERNET I SISTEMES POLLENTIA. La Gola, 11 baixos. Port de Pollença. 971 867 796 info@nchinformatica.com

PUBLICITAT ÀNCORA. Brodats, serigrafia, reclams publicitaris. Margalida Monlau, 48 Son Ferriol. Mòbil 661 711 656

FUTURQUIMIA. Fabricam desinfectants per a piscines, per rentar roba de l'hostaleria, per a rentar vaixelles... Carrer Asipo, nau, 2 Tel. 971 759 259 Can Valero

BALL DE SALÓ SOCIAL STYL. Piano Bar. Donam classes de ball. Els caps de setmana ball per tothom. Carrer de Manacor, 2 Campos. Mòbil 661 565 119

TOLDOS S'ARENAL. Tota classe d'envelats. Sant Cristòfor, 26. Tel. 971 441 980 s'Arenal de Mallorca

PARQUETI ARMARIS MIQUEL COLINA. Parquet, armaris, tarimes, portes, cuines... Marbella, 15 local, 3 can Pastilla. Tel. 971 263 657

CAS FERRER-ARTESANIA EN FERRO. Serralleria, forja artística, metal·listeria, reparació de molins. Carrer Blatera, 2 Son Ferriol. 971 429 579

U.K. IMPORTS. Distribuïm cerveses britàniques. Guinnes, Heiniker, Tetley, Cruz Campo... La Creu, 21 Llubí. Tel. 971 522 280

PERFORACIONS AIGÜES MALLORCA. . Sondejors d'aigua garantida. Tel. 620 632 714

RESIDENCIA GENT GRAN CALA ESTÀNCIA. Miquel Masutí, 22. Can Pastilla

PISCINES SÓLLER. Construcció de piscines i aljubs. Camí de sa Figuera, 27 Sóller. Tel. 656 951 382

RESIDENCIA GALES. Per a tercera edat. Vàlids i assistits. Possibilitat de subvencions. Assistència mèdica, fisioterapèutica, rehabilitació. Miquel Rosselló alemany, 17 Ciutat. Tel. 971 401 776

METALISTERIA MARTINEZ. Treballam el ferro. L'acer i l'alumini. Gremi Tintorers, 16 Son Castelló. Tel. 971 430 156

GALLETES GELABERT Molí d'en Negre, 2 Porreres Tel. 971 647 080

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

C.P. .... Població .....

C.I.F. .... Tel .....

M'interessa una subscripció

C/c o llibreta núm.

Codi Entitat	Codi Agència	D.C.	Número de Compte
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Se subscriu **L'ESTEL** per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 40 € anuals

Signatura:

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Carrer Bellavista, 44
07240 Sant Joan (Mallorca)**